

GINKLŲ REVOLIUCIJA

**JEI MATAI — PATAIKYSI, JEI
PATAIKYSI — SUNAIKINSI...**

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Rinkimų propagandos ir 'detentes' kritikos proga, šiuo metu žymiai daugiau kalbama apie gynybos (ir tuo pačiu puolimo) problemą negu anksčiau. Juo labiau, kad krašto nuotaikos dabar yra tokios, kad JAV kariniai neturėtų nusileisti sovietams. Tai tačiau dar nereikia, kad neliko vietos ginčams. Visų pirma kaip galima rasti bendrą vardiklį sovietų ir amerikiečių karinei galybei palyginti? Juk, pavyzdžiui, tiesa, kad sovietai turi daugiau kariuomenės, tačiau taip pat teisybė, kad jiems ir reikia daugiau drausmės savo krašte, o ypač satelitų tarpe, išlaikymui, ir 3,000 kilometrų sienos su Kinija apsaugojimui. Tai reiškia, kad karui su JAV, pasistumėjimui Vakarų Europoje ar kur kitur, jie negalės panaudoti visos savo jėgos. Netikslu skaičiuoti abiejų kraštų išlaidas gynybos reikalams ir pinigais. Pašauktas karinei prievolei atlikti naujokas turi sutikti su tom sąlygom, kokios jam duodamos. Tuo tarpu, JAV savanoris, pasirinkęs karinę tarnybą, tikisi sulaukti ir sulaukia geresnių, bent neblogesnių, gyvenimo sąlygų negu civiliniam gyvenime. Už tat nenuostabu, kad JAV Gynybos Departamente yra tiek daug civilių tarnautojų, kad vienam civilui tenka du kariai. Kas, žinoma, tuojau patraukia kritikos ugnį. Girdi, reikia sumažinti civilių skaičių. Galimas daiktas, kad tai galima būtų padaryti iki tam tikro laipsnio. Jei tačiau, civilio tarnautojo etato panaikinimas, atitrauks karį nuo tiesioginio uždavinio kovoti, jo panaudojimas 'civiliam' darbui iš tikro kaštuos daugiau negu civilio samdymas.

Svarbiausia tačiau yra tai, kad technika nestovi vietoje ir todėl ne tik ginklai, bet ir strategija su taktika turi būtina keistis. Šiandien sovietai su savo satelitais centro Europoje turi sutelkę 2,900 karo lėktuvų ir 19,000 tankų. NATO prieš tai gali pastatyti tik 2,300 karo lėktuvų ir 7,000 tankų. Pagal 1939 metų patyrimą, ta sovietų tan-

kų masė galėtų lengvai prasiveržti iki Atlanto. Vokiečiai tais metais aviacijos ir tankų sutartiniais smūgiais lengvai sumušė gausesnį ir geriau apginkluotą priešą. Bet 1973 metais arabų-Izraelio kare per 16 dienų buvo sunaikinta daugiau tankų negu JAV turėjo Vokietijoje! Kas įrodo, kad prieštankiniai ginklai dabar yra toki geri, kad tankas — kautynių karalius ar karalienė — buvo nuvainikuotas. Ne tik jis. Jau patyrimas Vietname parodė, kad vieno vienintelio kareivio paleista raketa gali numušti ir brangiausią lėktuvą. (Izraelitai skundėsi amerikiečiams, kad jų jiems duotos prieštankinės raketos 'Maverik', taip sunaikino prieš tankus, kad jie jų jau negalėjo pasitaisyti. Dabar, dalį jų apginklavimo sudaro per kautynes atimti iš arabų tankai, kuriuos jie galėdavo pasitaisyti). Vienu žodžiu, šiandien, ar tikrai rytoj, bus pasiektas toks stovis, kad ką galėsi paprasta akimi ar per radarą pamatyti, tą galėsi ir pataikyti, o jei pataikysi, taikinį ir sunaikinsi. Vistiek ar jis eitų, bėgtų, šliaužtų ar skristų.

Už tat nesunku įsivaizduoti, kad tos penkios amerikiečių divizijos, kurios saugo 155 mylių frontą centrinėje Vokietijoje, yra tikrai nepakankamos turint galvoje vakar dienos ginklus. Tam fronto ilgiui rei-

Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius inž. Raimundas Kudukis vieno susitikimo metu su JAV viceprezidentu Nelson Rockefeller. Plačiau apie R. Kudukio veiklą skaitykite A. Balašaitienės skyrelyje Clevelande... Nuotraukoje iš kairės: inž. Raimundas Kudukis, viceprezidentas Nelson Rockefeller ir Clevelando meras Ralph J. Perk.

kėtų bent dvigubai daugiau kariuomenės. Nūdien ar tikrai rytoj, puolančių tankų kolonas pasitiks 3-4 karių būreliai, kurie su preciziškais ginklais, kaštuojan-

čiais apie 5,000 dolerių vienas, numuš milijonus vertus naikintuvus ar pusmilijoną dolerių vertą tanką. Šių metų biudžete, pvz. buvo numatyta patiekti virš

30,000 viena vedamų prieštankinių raketų (TOW wire-guided missile), kurias galima paleisti iš automobilių ar helikopterų. 279 milijonai dolerių numatyti kitom naujom raketom, kurias gali panešti ir paleisti vienas žmogus. Didelę ateitį turi ir 'spinduliai', kuriems savo termino neturime. Tai "laser", kuris gali sudeginti labai tolimus objektus. Jo tyrinėjimui šiais metais buvo skirti 150 milijonų dolerių, kitais metais 187,1 milijonas. "Laser" taip pat gali vesti raketą į numatytą taikinį.

Nepaisant padidėjusio tanko pažeidžiamumo, armija nori ir naujų tankų. Šių metų gegužės mėn. ji turės pasirinkti vieną iš dviejų jai siūlomų tipų, kurių paruošimui buvo išleista 3 bilijonai dolerių. Vienas yra siūlomas General Motors ir yra varomas dizelio (Nukelta į 2 psl.)

Š. m. kovo 28 d. Estų namuose, New Yorke, Pabaltijo Moterų Taryba savo metiniame susirinkime paminėjo 29 metų sukaktį ir rotaciniu būdu PMT pirmininkės pasikeitė pareigom. Igi šiol pirmininkės pareigas ėjusi estė Mall Jurma perdavė lietuvaitei Reginai Žymantaitei. Nuotraukoje iš kairės: Estijos konsulas A. Linkhorst su žmona, M. Jurma, J. Simutienė, H. Ozolins, R. Žymantaitė dabartinė PMT pirmininkė ir konsulas A. Simutis.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Prezidentas Fordas ir Valstybės Sekretorius Kissingeris paneigė pranešimus, kad Valstybės Departamentas sutiko su sovietų dominavimu Rytų Europoje taikos užtikrinimui. Jie aiškina, kad JAV pritaria Rytų Europos tautom didesnės savivaldos troškimams, tačiau Kissingeris pridūrė: "mes nenorime sukurstyti ten sukilimų, kurie galėtų privesti prie ne-

paprastai didelių aukų", pranešė pereiną antradienį The Wall Street Journal.

Tokį politikos paaiškinimą iššaukė kolumnistų Rowland Evans ir Robert Novak reportažas, kad Londone įvykusiame JAV ambasadorių Europoje pasitarime, Valstybės Departamento patarėjas, laikomas Kissingerio dešiniąja ranka, Helmut Sonnenfeld pareiškė, jog JAV turi pritarti "organiniams" santykiams tarp SSSR ir Rytų Europos valstybių. Kad Sonnenfeld iš tikro taip išsireiškė, patvirtina ir N. Y. Times diplomatinis korespondentas C. L. Sulzberger.

Jo aiškinimu, "organiniai" santykiai gali reikšti tik vieną: dar didesnę Rytų Europos valstybių priklausomybę nuo Maskvos, net iki jų formalaus inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Praktiškai tas klausimas yra labai opus turint galvoje Jugoslaviją. Nėra jokios abejonės, kad sovietai Tito mirties (jam jau 83 metai) proga, norės vienaip ar kitaip likviduoti to krašto nepriklausomybę nuo Maskvos. Ir jei Valstybės Departamentas tam pritaria, ką jis už tai tikisi gauti iš Maskvos? Maskvos sutikimą palikti Italija ir Prancūzija Washingtono orbitoje, nepaisant kompartijų sustiprėjimo tenai — klausia Sulzbergeris.

Kalbant JAV užsienio politikos temą, tenka sustoti ir prie vieno Ronald Reagano teigimo per televiziją trečiadienio vakare. (Jis nusipirko pusvalandį iš NBC už 100,000 dol.). Reagan teigė, jog Kissingerio politika išplaukianti iš pažiūros, kad JAV pirmavimui dienos praėjusios ir jos turinčios sutikti su sovietų jėgos persvara. Valstybės Departamentas tą pačią naktį tokį Kissingerio pareiškimą paneigė. Reaganas jį citavęs iš buv. JAV laivyno štabo viršininko adm. Zumwalto knygos (Zumwaltas kandidatuoja demokratų senatoriaus postui).

Kitas Kissingerio jau viešas pareiškimas Dallas, Texas, mieste irgi sukėlė nemažai triukšmo, nors čia jis kalbėjo lyg ir išeidamas iš pažiūros, kad JAV vis dėlto yra Nr.1. Kissingeris ten pareiškė: "JAV nesutiks (will not accept) tolimesnės Kubos intervencijas užsieniuose..."

Kaip galima buvo laukti, senatoriai, kongresmanai ir žurnalistai paskubėjo paaiškinti, kad iš tikro Kissingeris nieko negali padaryti, pirmiau negavęs kongreso pritarimo, kurio tačiau jis negali tikėti. Bet

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija pas kongresmaną Daniel J. Flood Atstovų Rūmuose Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo proga, kovo 4 d. Iš kairės: Juozas Skorubskas, ALT išdininkas, kun. Algimantas Žilinskas, sukalbėjęs Atstovų Rūmuose invokaciją, Teodoras Blinstrubas, ALT vicepirmininkas, kongresmanas Carl Albert, Speaker of the House, kongresmanas Daniel J. Flood, kapelionas Edward Latch, Atstovų Rūmų kapelionas, Barbara Daryl, dr. Jonas Genys, ALT atstovas Washington, ir Edvardas Šumanas, Bendro Baltų Komiteto reikalų vedėjas.

jei taip, kam tuščiai grąsinti? Juk bent kokia akcija prieš Kubą turėtų iššaukti konfrontaciją su sovietais, kurios JAV aiškiai norėtų išvengti. O jei taip, kodėl Kubai tiesiogiai ir sovietams netiesiogiai vėl kur nors nepabandyti?

Tai turint galvoje reiktų prieiti paradoksalės išvados, kad Kissingerio grąsinimas buvo blefas, kurio... sovietams neapsimoka išaiškinti. Pakartotinai pademonstruodami, kad JAV iš tikro nieko negali padaryti, jie tik duotų papildomo pagrindo tiems, kurie jau dabar reikalauja JAV karinės galybės. sustiprinimo. Prisimins naujus ginklus ir JAV techninį pranašumą, sovietams iš tikro neapsimokėtų išprovokuoti ginklavimosi lenktynes. Jei Kissingeris taip kalkuliavo, jis gali pasirodyti esąs teisus. Sovietai staiga pradėjo kalbėti apie branduolinių užtaisų sprogdinimų bandymus užsienio stebėtojų žiūrint — iki šiol jie iš tolo baidėsi bent kokios inspekcijos savo krašto viduje, — kas turėtų sukelti amerikiečių tarpe viltis susitarti dėl branduolinio apsiginklavimo abiribojimo. O be to, Rhodezijos ir P. Afrikos puolimui reikia didesnio pasiruošimo.

★

Grįžtant prie šio krašto vidaus reikalų tektų pastebėti, kad nepaisant pirmųjų rinkimų rezultatų dauguma rinkėjų, pagal Harris poll, turėdami pasirinkti tarp Carterio ir Humphrey, pasisakytų paskutiniojo naudai. Humphrey nugalėtų ir kitus dabar savo kandidatūras išstačiusius demokratų politikus, kas reiškia, kad jie turi dar smarkiai padirbėti pašalinimui "nekandidatuojančio" Humph-

rey konkurencijos.

Šia proga kyla įdomus klausimas, kas privertė tokį Carterį manyti, kad galėtų būti JAV prezidentu? Jis taip atsakė: "Į JAV prezidentą aš visados žiūrėjau su pagarba ir nusižeminimu (with reverence and awe)... 1971 ir 72 metais aš susitikau su Richardu Nixonu... George McGovern... Humbert Humphrey... Nelson Rockefelleriu, ir kitais norinčiais būti prezidentu, ir tada aš netekau savo nusižeminimo jausmo". Jei jie galėjo pretenduoti, ir jis gali.

Po tiek daug paskutiniųjų dienų revelacijų su juo sunku nesutikti. Tai veda ir prie paskutinės apie Nixoną pasirodžiusios knygos Final Days. Jei reporteriai Woodward ir Bernstein buvo verti Pulitzerio premijos už Watergates skandalo iškė-

limą, nors praktiškai žiūrint jie savo kraštui daugiau padėję negu padėjo, tai dabartinis jų darbas daugiau primena jau gulinčio priešo papildomą mušimą. Nėra abejonės, kad priversto atsisistatinti prezidento agonija turėjo būti sunki ir galėjo vesti prie gėrimo, daužymo su kumštimi į grindis, bandymo melstis kartu su Kissingeriu (sic!), kuris Nixoną laikęs antisemitu ir beveik bėpročiu, bet kurio paties elgesys irgi nebuvo pavydėtinas net labai švelniai tariant. Viso to skelbimas dabar jau nesumažins to Carterio minimo "reverence and awe" prezidentūrai, bet greičiau vės prie jų autorių kritikos, pasipiktinimo jų blogu skoniu. Chicagos burmistras Richard Daley (dem.) jau paskubėjo pasakyti, kad jis tos knygos nepirktų nė už 5 centus... (vm)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
 7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
 6¼% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IŠKAMŠŲ PARADAS

XXV-tojo komunistų partijos suvažiavimo demokratizmo komediją vaidinant, leista "debatuoti". Debatavimo privilegiją ne kiekvienas delegatas gauna. Ta privilegija suteikiama pagal partinį delegato svorį ir pagal bendrąją partijos politiką.

"Debatuoti" dėl L. Brežnevo kalbos pavedama keliems politbiuro galiūnams. Kiti neturi tos teisės. Jie tegali ploti. Net šauksmai "ura!", "šlovė partijai!", "šlovė Leninui!" ir t.t. yra scenarijaus reikalas. Šaukia tas, kas turi teisę sušukti.

Smulkesnieji delegatai "debatuoja" dėl smulkesnių reikalų. Ir A. Sniečkaus įpėdiniui P. Griškevičiui pavedė "debatuoti" dėl "Centrinės revizijos komisijos ataskaitinio pranešimo". Ta tema "debatams" parinko "delegatus" iš ok. Lietuvos ir iš nelaisvos Ukrainos. Šie du savo tautų kvilingai ir pasirodė suvažiavimo tribūnoje, ir "debatavo".

Komunistinėje spaudoje lietuvių kalba pasirodė pilnas P. Griškevičiaus debatinio pareiškimo tekstas. Iš to mes galima matyti, iki kokios mizerijos nuvartytas "debatų demokratizmas". Vadinamoji P. Griškevičiaus kalba sudurstyta iš 1200 žodžių. Tad, atsigerdamas vandens ir sustodamas plojimų metu, P. Griškevičius išstovėjo tribūnoje 10-12 minučių.

Plojimais nuolatos pertraukdavo Griškevičiaus kalbą. Tie plojimai buvo skirti ne Griškevičiaus retorikos menui arba išvadų logikai. Tai ir iš viso nebuvo plojimai Griškevičiui. Kalbėtojas minėjo L. Brežnevą kas šimtas žodis ir kiekvieną kartą L. Brežnevą paminėjus — plojimai. Šį faktą rodo tekstai spaudoje. Tad, kalbos laiku matuojant, P. Griškevičius minėjo L. Brežnevą kas minutę!

P. Griškevičius "debatinėje" kalboje visai ir pamiršo kalbėti apie revizijos komisijos darbus ir tų darbų vertinimą. Jis dėstė apie ok. Lietuvos žmonių pasitikėjimą kompartija ir jos vadu, apie atsidavimą L. Brežnevo nurodymams, ža-

dėjo patempti lėtai dirbančius, dirbti atkakliai ir gaminti fabrikratus be broko. Jis taipogi skaičiavo pagaminamo pieno ir mėsos kilogramus, lyg galima pieną "gaminti"! Štai Griškevičiaus posakis: "vidutiniškai per metus vienam gyventojui respublikoje pagaminama po 820 kilogramų pieno."

Žadėjo vyras ir javų derlingumą didinti, nes... žemdirbystės pagrindas esąs Kompartijos centro komiteto nutarimas!

Prie progos iškeikė maisto, nes iš jų visa ardomoji veikla, atseit ir nesėkmės Sovietijos ūkyje.

P. Griškevičiaus "debatinė" kalba buvo konspektinio pobūdžio. Jis netarė nei vieno žodžio dėl revizijos komisijos darbo, nors buvo šiam reikalui iškvieistas į tribūną. P. Griškevičius keiliaklupsčiavo prieš vadą Brežnevą.

Atsisukęs į Brežnevą, palikęs visą "debatinę" kalbą šone, P. Griškevičius giedojo tokias gloriojas (autentiškas tekstas):

"Jūs, gerbiamas Leonidai Iljičiau, ne tik išmintingas telentingas mūsų partijos vadovas, įžymus tarptautinio komunizmo ir darbininkų judėjimo veikėjas, bet ir didelės sielos žmogus, įkūnijęs visas geriausias savybės žmogaus iš didelės raišės..."

Šitas glorifikacinis jovailas buvo pertrauktas plojimais tris kart!

Tuo tarpu P. Griškevičius, brežnevinio šišo apsėstas, nei vieną kartą nepaminėjo Lenino. Kompartijos ir sovietinės valstybės steigėjo vardas nesuskambėjo P. Griškevičiaus lūpose. Kas tai yra? Nauja technika nemažinti Brežnevo garbės? Žioplumas? Padlaižavimo viršūnė?

Ne visai taip. P. Griškevičiaus "debatinės" kalbos tekstas, kaip ir visos kitos kalbos buvo paprastų statistų rolės. P. Griškevičius pasakė tai, kas buvo įrašyta jo rolės puslapyje. Pagal formalią darbotvarkę jis turėtų nagrinėti centrinės revizijos komisijos darbą. O

DIRVOS SUKAKTIES MINĖJIMAS CHICAGOJE

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago, Cicero ir East Chicago skyrių valdybų pastangomis kovo 28 d. buvo surengtas Dirvos 60 m. sukakties minėjimas, Lietuvių Tautinių Namų salėje. Minėjimą rengėjų vardu pradėjo ir jį vedė Petras Bučas, Chicago skyriaus pirmininkas. Jo pakviestas žurnalistas Vytautas Kasniūnas, šio skyriaus narys, skaitė, jo žodžiais tarant, įvadinę mintis, siekdamas sukelti kitų replikas, diskusijas.

Jo mintys neabejotinai buvo diskutuotinos ir įdomios. Pavyzdžiui, jis visu savo nuoširdumu pasisakė prieš visus tuos laiškus Dirvos redakcijai autorius ir protestuotojus, dėl paskelbimo Dirvoje opozicinės Lietuvių Bendruomenės atsisaukimo... Jis anaipol neatmeta autoriams teisės, pareikšti savą nuomonę, dėl šios bendruomenės sampratos, bet skaito klaidą jų taktikas sankcijas Dirvai, atsisakant prenumeratos... Dirvos redaktorius, dėdamas, tarkim, antrosios bendruomenės atsisaukimą ar žinias apie ją, teatlieka informaciją, apie mūsų bendruomenėje kilusį naują, skirtingą ligšioliniam mūsų bendruomenės veiklos metodus, kelią...

Arba, Vytautas Kasniūnas siūlė svarstyti tautininkams, Dirvos skaitytojams, rėmėjams, savo testamentuose skirti Dirvos tolesniam išlaikymui, po tūkstantį dolerių... Deja, šio minėjimo aprėžtas laikas, neleido jo minčių detaliau gvildinti, jas plačiau nagrinėti.

Nuoširdaus dėmesio susilaukė minėjimo antroji dalis — literatūrinė valandėlė, kurios programą atliko Pedagoginio Lituanistikos Instituto studentai: Belickaitė Magdalena, Naris Marius, Serelytė Vita, Viktoras Rimas ir Vindašiūtė Dalia. Šis jaunųjų lituanistų penketukas paskaitė, minėto instituto lektoriaus Aleksandro Dundulio skriptą, turint vedamąją mintimi gimtojo žodžio svorį tautai išsilaikyti. Jaunuoliai per-

jis pradėjo giedoti gloriojas Brežnevui. Normaliose suvažiavimo sąlygose tokį nevykėlį kalbėtoją pakviestų į temą. Suvažiavimas vergiškai plojo, vos Brežnevo vardas, kaip kokia gegutė, išlėkdavo iš Griškevičiaus burnos...

Leido Kremliuje ir P. Griškevičiui pasirodyti. Jis atliko jam pavestą rolę. Tokių kaip jis iškamšų suvažiavime buvo penki tūkstančiai. (sp)

teikė Antano Olio, Broniaus Balučio, Stasio Lozoraičio mintis, vertinančias Dirvos įnašą išeivijos lietuvių bei išlaikyti, o antroje dalyje perteikė mintis, dar daugiau filosofiją Martyno Mažvydo, Mikalojaus Daukšos, Simono Stanevičiaus, Vinco Kudirkos, Maironio, Bernardo Brazdžionio ir kitų aptarusių mums, lietuviams, gimtosios kalbos išlaikymo būtinumą.

Programos dalyviai publikos palydėti ilgais plojimais, padėkos pareiškimais.

Pirmininkaujantis pakvietė visus minėjimo dalyvius pokalbiams prie kavos puoduko ir užkandėlių, kuriuos paruošė Chicago skyriaus valdyba, šeimininkaujant E. Valiukėnienei ir Birutei Bučienei.

Šiuo metu salėje susirado, tik ką iš Clevelando grįžęs, inž. Jonas Jurkūnas, Vilties draugijos (Dirvos leidėjo) valdybos vicepirmininkas. Jis maloniai pasidalino mintimis apie Clevelan-

de buvusį Vilties draugijos valdybos posėdį bei jame sutartus ėjimus Dirvos dienos ir ateities planus. Vilties draugija, lietuviškos visuomenės aukomis ir Dirvos atstatymo komitetu Chicagoje, Clevelande ir kitur pastangomis, esanti sutelkusi per keturiasdešimt tūkstančių dolerių. Taip pat draugija jau gavusi draudimo kompanijų gaisro nuostolių padengimą. Minėtame posėdyje draugijos valdyba stropiai išžiūrėjusi dabartinę finansinę padėtį ir sudariusi planus, projektus kas toliau darytina, siekiant galimai tvirtiau atstatyti tolesnį Dirvos leidimą. Detaliau apie tuos projektus bei jų vykdymo būdus bus greitai laiku parengtas ir lietuviškajai visuomenei paskelbtas Vilties draugijos valdybos atsisaukimas, komunikatas.

Mečys Valiukėnas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Šiandien pažvelkime, kuo yra naudingas lankymasis tėvynėje, kuri kenčia svetimą jungą? Pirmiausia tai mums ilgesio patenkinimas: pamatyti gimtąją (arba tėvų protėvių) žemę, susitikti su giminėmis ir pažįstamais, įgauti naujų įspūdžių, gal ir šiek tiek žinių, smagiai pasisvečiuoti. Pasigaivinti senos mūsų sostinės vaizdais. Tai asmeniškai malonumai. O ir tenykščiams lietuviams kai kas gero: išvysti laisvojo pasaulio gyvą žmogų ir su juo pabendrauti, tuo būdu savo viltis pakurstyti, drąsos įgauti tolimesnei kovai už laisvę. Tai lyg laisvės oro pūstelėjimas, dvasinės atgaivos spindulėlis vergijos tamsoje. Bet jei mūsų turistai būna trumparegiai ir neįžiūri tikrovės: lyg ten eina normalus gyvenimas ir nevedama žūtbūtinė kova už lietuvių tautybę, už tikėjimą ir žmogiškas teises... Vietiniui broliui ir sesei būna ir klaukimas nusivylimas, ir net pasipiktinimas: "Jei esate tokie apakėliai ar engėjo paglostymų mėgėjai — verčiau pas mus visiškai neatvažiuokite!"

• Simas Kudirka ir Jurašai skatina ten lankytis, nelaimingus saviškius brolius paguosti, viltim padrašinti. Nesgi jiems, iš ten atvykusiems, sunku įtikėti, jog Amerikos laisvi piliečiai galėtų būti taip bailūs, kad nedrįstų atvirai ir teisingai kalbėti, tenykštę lietuvių kovą suprasti. Juk doras lietuvis, ten nuvykęs, turi klausti visur, kodėl tiek rusų importuota, kad nesikalbi įstaigose lietuviškai? Kodėl vyškupams trukdoma pareigas eiti? Kodėl vaikams uždrausta katekizmo mokyti ir pamaldose dalyvauti, religinius ženklus nešiotis?...

• Taigi, ten eina mūsų tautos kruvina kova prieš žvėrišką ir galingą priešą, ir jei mes ten nuvykę, tai ignoruojame — tuo pačiu pagelbime priešui. Nevienas mūsų net konkrečiai stoja Maskvos ruporų pusėje, t. y. prieš savo tautą, geroves, nepaminint daug sunkesnių blogybių. Mes gerimės medžiaginiu paviršiumi (kurį mums tyčiom ribotai parodo), o užmirštame svarbesnę — moralinę priespaudą. Vos iš viešbučio kiek prabėgom pasidairę ir tenykštės buitės iš esmės nepažinę — imame kalbėti kaip žinovai. Tad vykdami į skaudžių kovų linijas (tai liudija Katalikų Kronika!), pagalvokime, ar užteks drąsos stoti tiesos pusėje, ar gal tik bailiai pataikausime priešo propagandai ir saviškių kovą išduosime, paniekinsime?

• Ar gal mūsų keleiviai į tenai jau toki savinaudos, taip smagumų taukais apaugusios sąmonės — jau tapę visai nejautrūs tautos nelaimėms, vien sau malonumų betrokštą? Apie panašius pigios rūšies turistus, nuvykusius į Jaunimo Kongresą, rašo Halina Mošinskienė Tėv. Žiburių nr. 11: "Atvykę nesi-domėjo vietine lietuvių veikla Brazilijoje, ieškojo pirkti ametitų, akvamarinų, žiedų ir kt. papuošalų sau arba savo giminėms". Esą, tie su jaunimo atvykę asmenys, vien godūs aukso ir brangakmenių, "kongresu visai nesi-domėjo", o tik sudarė vietiniams kongreso rengėjams daug vargo: užėmė jaunimo vietas šeimose, reikėjo dėl jų gaišti, nemigti, vaišinti kiaušiniene ir t.t. Tikra gėda, kai politiniai pabėgėliai tampa gobšiais savanaudžiais, grubiais materialistais, net kenkėjais lietuvių. Tokių nelaukia ir doras lietuvis tėvynėje, kenčias žiaurą ruso leteną ir laukias tikros paramos.

MELO KARAS (14)**SAJUNGININKŲ TARPE**

Sąjungininkams laimėjimai išsikėlus Sicilijoje, 1943 m. rugpjūčio mėn. britų ir amerikiečių gen. štabų viršininkai gen. Brooke ir gen. Marshall susitiko Chateau Frontenac prie Quebeco, Kanadoje, pasitarti dėl invazijos į pačią Europą.

Brooke atstovavo pažiūrą, kad nebūtų protinga išsikelti Normandijoje, kol Vokietija nebus pakankamai privarginta kovose kituose frontuose, tuo tarpu Marshall laikėsi nuomonės, kad Vokietijos armiją reikėtų sunaikinti persikėlus per kanalą. Po tuo strateginiu nesutikimu slėpėsi ir politinis klausimas, ne tik KAIP reikia kariauti ir laimėti, bet ir KODĖL.

Nuo pat pirmųjų karo dienų Marshallas ir jo artimieji patarėjai stengėsi atspėti mįslę, kodėl Churchillis ir jo štabų viršininkai iš principo sutiko su persikėlimu per kanalą, tačiau praktiškai nuo to stengiasi išsisukti? Gen. Marshallo įtaingiausias patarėjas buvo ats. gen. Stanley D. Embick, buvęs operacinio skyriaus viršininkas. Kartu su savo žentu gen. Albert C. Wedemeyer, "U. S. Strategy and Policy Group" šefu, jie dėjosi įspėjimą britų laikysenos paslaptį. Anot jų, D. Britanija siekė "nudelsti Vokietijos pralaimėjimą iki karinis susidėvėjimas ir badas tarp civilių sumažintų Rusijos galią Europoje." Išplėstos operacijos Viduržemio jūroje britams leidžiančios su palyginti menkom jėgom ir kaštais priversti vokiečius išsikelti savo jėgas, ir garantuoti britų "presence" toje srityje po karo. Jie, kaip ir Stalinas galvojo, kad britai kovoja tik už savo imperijos tąsą.

Bet ir patys amerikiečiai nebuvo vienos nuomonės apie savo tikslus. Jų tarpe netruko tokių, kurie siūlė užmiršti "Europe first" ir pirmiausia laimėti karą Pacifike. Po ilgesnių diskusijų buvo sutarta, kad invazija vistiek turėtų įvykti 1944 metų pavasarį, bet ką daryti Viduržemio jūroje, susitarti buvo sunkiau. Lygiai neišspręstas liko ir vyr. vado klausimas. Tos problemos buvo paliktos Rooseveltui ir Churchillui.

Kadangi invazijos armijos daugumą turėjo sudaryti amerikiečiai, buvo aišku, kad jai vadovauti turėjo irgi amerikietis. Britai taip pat sutiko, kad invazija — OVERLORD operacija — turėtų būti didžiausia sąjungininkų karinė operacija 1944 metais, tačiau, kad OVERLORD pasisektų, prieš tai reikėtų: 1. sumažinti Luftwaffe's pajė-

gumą; 2. priversti vokiečius atitraukti dalį jėgų iš Prancūzijos ir Belgijos; 3. patenkinamai išspręsti visas galimas išsikėlusios armijų tiekimo problemas.

Marshall to ir laukė. Jei Overlord operacijai — grąsino jis — nebus duota visiška pirmenybė, amerikiečiai savo pastangas sukoncentruos Pacifike, Britanijoje palikdami tik vieną korpa.

Likimas tačiau buvo palankus britams. Kaip tik tuo momentu atėjo žinia iš Italijos, kad vienas italų generolas kontaktavo gen. Eisenhowerį su pasiūlymu kapituliuoti ir tuoj po to stoti į karą prieš Hitlerį. Tai buvo labai gera žinia. Tačiau per ULTRA britai žinojo, kad vokiečiai meta savo divizijas į šiaurės Italiją. Trylika divizijų jau ten buvo, įrodydamos Brooke teigimų tiesą. Veiksmai Italijoje atitraukė vokiečių jėgas ir iš Prancūzijos ir iš Rusijos. Dabar — teigė Brooke — yra proga iš kitų Vokietijos frontų atitraukti ne tik divizijas, bet ir ištisas armijas. Marshallas pagaliau su tuo sutiko. Už keturiolikos dienų Montgomery 8-ta britų armija turėjo persikelti per Messinos įlanką iš Sicilijos į Italiją, o po savaitės naujai organizuojama 5-ta amerikiečių armija, vadovaujama gen. Mark Clark turėjo išsikelti prie Salerno ir patraukti į Neapolį.

Tą patį vakarą dar atėjo žinia, kad sąjungininkai užkariavo Siciliją, ten sunaikinę — užmušę, sužeidę, paėmę nelaisvėn 250,000 priešų karių, jų tarpe 65,000 vokiečių, tuo tarpu pačių sąjungininkų nuostoliai buvo tik 31,000 vyrų. Padėka už tai priklausė britų pastangom įtikinti vokiečius, kad invazijos reikėjo laukti ne tiek Sicilijoje, kiek kitur.

Britų pažiūra, kad invazijai reikia labai gerai pasirošti, n etrukus gavo dar vieną naują įrodymą. 1943 m. rugsėjo 8 dienai auštant, sąjungininkų armija: vie-

nas britų ir amerikiečių korpa su didelio laivyno talka artinosi prie Salerno. Italija kapituliavo. Atrodė, kad išsilaipinimo operacija neturėtų būti sunki. Tačiau kai tik pirmieji kariai pasiekė sausumą, juos sutiko netikėtai smarki ugnis. Ne italų, bet vokiečių, kurie šį kartą atspėjo kur turi būti išsilaipinimas. Netrukus pasirodė ir vokiečių lėktuvai, kurie sąjungininkų laivus pirmą kartą apmetė naujomis raketų varomis ir radijo bangomis kontroliuojamom bombom FX 1400, apie kurių egzistenciją britų žvalgyba žinojo, tačiau iki šiol jos dar nebuvo naudojamos. Britų kovos laivas Warspite, amerikiečių kreiseriai Philadelphia ir Savannah patyrė didelius nuostolius. Buvo paskandinti penki transporto ir vienas ligoninės laivas.

Vokiečių maršalui A. Kesselringui pradėjus priešpuolį su šešiom divizijom, padėtis buvo tokia kritiška, kad Clark jau norėjo atitraukti amerikiečius į britų prietilčius, kur tie buvo geriau įsitvirtinę. Pakeitus korpo vadą, jie tačiau galėjo atsilaikyti, gavę pasipirties iš laivyno artilerijos. Tik po savaitės vokiečių frontas subūrė ir daug didesnės sąjungininkų jėgos galėjo pajudėti pirmyn. Neapolis, kurį sąjungininkai manė galėsiai labai greitai užimti, buvo paimtas spalio 2 d. — t. y. 23 dienom po išsikėlimo praėjus. Sąjungininkai neteko 15000 vyrų, vokiečiai nepilnus 8,000, įrodydami, kad jie vis dar turi geriausią, judriausią ir kovingiausią pasaulyje armiją. Tai turint galvoje, perspektyvos išsikėlimui į Normandiją neatrodė labai šviesios. Tam reikalui melo karas turėjo būti praplėstas ir pasmarkintas.

Kitam nr.: "Juodasis orkestras" 1943 metais.

WANTED
MINE INSPECTORS
Must have 6 years experience. 2 years which must have been underground in Ohio.
Apply: STATE OF OHIO, DEPT. OF INDUSTRIAL RELATIONS, PERSONNEL OFFICE, 2323 W. 5th Ave., Columbus, Ohio 43204, 614-466-3271.
(13-19)

**GERIAUSIĄ DOVANĄ
BET KOKIA PROGA**

Rasite pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(istaigos) ir
677-8489
(buto)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mašinoma vieta
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

NAUJI BANDYMAI KRŪTIES VĖŽIO GYDYME

DR. D. DEGĖSYS

Milano Nacionalinis Piktybinių Auglių Tirti Institutas prieš keletą mėnesių paskelbė naują, jų praktikuojamą, krūties vėžio gydymo būdą. Instituto paskelbtas būdas duoda kur kas geresnius rezultatus krūties vėžio ligos gydyme, negu šiuo metu mums žinomi bei praktikuojami gydymo būdai.

Kad geriau suprastumėme jų paskelbtą gydymą, visų pirma mes susipažinkime su krūties vėžio ligos eiga. Krūties vėžys prasideda krūties liaukoje. Jeigu vėžio auglys nebūna laiku pašalintas operacijos būdu, tai jo celės krūties limfiniais takais pradeda skverbti į kūno gilumą. Didžioji dauguma krūties limfos takų nuteka į pažasties liaukas. Pažasties liaukos lyg kokie kostuvai košia tais takais tekančią limfą ir tokiu būdu sulaiko joje esančius pašalinius kūnus kaip bakterijas, arba vėžio celes. Taigi, vėžiui besiplečiant iš krūties limfiniais takais tolyn, vėžio celės patenka į pažasties liaukas, kur jos tų liaukų būna laikinai sulaikytos. Tokiam ligos stovui esant mes sakome, kad pažasties liaukose randasi vėžio metastazai. Mums nėra žinoma kaip ilgai vėžio celės pasilieka pažasties liaukose prieš pradėdamos plėstis tolyn į kūno gilumą, bet yra manoma, kad jos ten laikosi bent keletą mėnesių. Chirurgas, operacijos metu pašalindamas krūtį, pašalina ir pažasties liaukas. Išimtos liaukos būna tiriamos mikroskopu. Jeigu liaukose vėžio celių nebūna, tai yra sakoma, kad tokio ligonio galimybė pagyti nuo vėžio yra gera. Apie 80% tokių ligonių pagyja nuo vėžio be jokio kitokio pagelbinio gydymo. Gi tie ligoniai, kurių pažasties liaukose operacijos metu būna randami vėžio metastazai, turi blogesnę ligos eigą. Apie 50% iki 70% tokių ligonių miršta nuo atkritusios vėžio ligos 5 metų laikotarpyje. Milano Nacionalinis Institutas kaip tik ir domėjosi tik tokiais pacientais, pas kuriuos buvo rasti vėžio metastazai pažasties liaukose. Instituto gydytojas, dr. G. Bonadonna su savo kolegomis turėjo 368 moteris pacientes, pas kurias krūties operacijos metu buvo rasti pažasties liaukose vėžio metastazai. 207-nioms pacientėms jie davė vaistus vadinamus CMF (cyclophosphamide, methotrexate, 5-fluorouracil). Likusios 179 pacientės jokių vaistų nedavė, jas paliko tik stebėjimui. Po 2½ metų gydymo ir stebėjimo tie gydytojai paskelbė jų

gautus rezultatus. Iš 207 CMF vaistais gydytų tik 11 atkrito vėžio liga. Tas sudaro 5.3%. Gi iš 179 stebėjimui paliktų ir jokių vaistų negavusių, atkritusios vėžio ligos susilaukė 43 ligonės, kas sudaro 24%. Toks didelis vėžio ligos atkrito skirtumas tarp gydytų ir negydytų ligonių, mus verčia galvoti, kad CMF vaistai tikrai prisideda prie vėžio ligos kontrolės. Čia reikia pastebėti, kad CMF vaistai nėra nauji ir jie buvo žinomi jau anksčiau, bet jie būdavo vartojami tik paskutiniu atveju, kai vėžio liga atkrisdavo ir pažengdavo toli ir pacientas pradėdavo jaustis blogai. Žinoma, tokio gydymo rezultatai būdavo blogi.

Milano Instituto metodas pasižymi tuo, kad jie nelaukia kol ligonis pradės jaustis blogai. Jie CMF gydymą pradeda tuojau po krūties operacijos, operaciniam piūviui tik ką užgijus. Šis naujas gydymo būdas be gerų savybių turi ir blogas. Kai kuriais atvejais vartojant CMF vaistus, pas kai kuriuos ligonius atsiranda toksiškai reiškiniai kaip pavyzdžiui iškrenta nuo galvos plaukai, atsiranda burnoje žaizdos, išsivysto mažakraujystė arba susidaro virškinamojo trakto sutrikimai. Šie toksiškai reiškiniai pas vienus gali reikštis labiau negu pas kitus, bet ilgainiui jie praeina ir gydymas gali būti tęsiamas toliau. Niekas nežino ar po ilgesnio vartojimo jie ateityje nepakenks organizmui.

Tolimesni stebėjimai šį klausimą be abejojimo išspręs, bet turint galvoje, kad šiuo metu apie 70% tokių vėžio ligos sergančių, po operacijos 5 metų laikotarpyje, miršta nuo atkritusios vėžio ligos, šių vaistų vartojimas neturėtų gązdinti vėžio liga sergančių.

Milano Instituto paskelbti rezultatai apima tik 28 mėnesių stebėjimo laikotarpį. Gi nustatyti ar vartojami vėžio gydymui vaistai yra vertingi, reikia mažiau siai 5 metų arba dar geriau — 10 metų. Nežiūrint, kad ir trumpas tų vaistų bandymo laikotarpis, bet jų rezultatai duoda vilties tiems, kurie serga krūties vėžio liga, o ja sergančių yra daug ir nuo jos kas metai miršta apie 30,000 ligonių.

SET-UP MAN
Experienced in tube benders, spot welders & die setting. New plant offers good opportunity, wages & benefits including company paid group insurance for both employee & dependents.

HAIGH INDUSTRIES,
P. O. Box 446,
Jacksboro, TN 37757
615-562-8491

(15-17)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES AND LPN'S

FOR 3-11 SHIFT
Whitehall is one of Florida's finest smaller nursing homes with a long established reputation of excellent patient care. Good starting salary and liberal personnel policies and fringe benefits.

We are on 5 acres of landscaped grounds. We invite you to come out and see if perhaps you might like to join the staff at Whitehall.

APPLY CALL OR WRITE TO:

WHITEHALL CONVALESCENT HOME

5601 31st Street South
St. Petersburg, Fla. 33712
813-867-6955

(14-17)

Poetas Bernardas Brazdžionis kalba parodos atidaryme. Šalia stovi inž. Vytautas Tamošaitis.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE STEBUKLĄ PADARĖ...

AL E R Ū T A

Svetimos kraštuos, betokia lietuviška kūryba ar visuomeninė veikla tik atliekamu laiku teįmanoma, taigi, padaryti ką idealiai, ar labai gerai, sunku. O vis dėlto kartais žmonės tiek įdeda širdies ir darbo, kad tik žiaugtis reikia.

Žmonės — jauni amžiumi, ar jaunesnės dvasios, kūrybingi, darbštūs, pasiryžę ir sugebą ištesėti iki galo. Gražių tikslų, idealistai nesmulkmeniškai, moka sutartinai, bendrai dirbti. Rezultatai? Profesionaliai suruošta paroda!

Kas tai sugalvojo? Kaliforniečiai nesigiria ir ne taip labai varžosi dėl pirmenybės. Man atrodo, kad idėja kilo iš humanitarės. Tai meno istorikė, germanistė, meno ir literatūros mėgėja, šeštadieninės mokyklos Los Angeles mokytoja — Irena T. Kaunaitė-Tamošaitienė; jos vyras — inžinierius Vytautas Tamošaitis — visada jai pritaria ir padeda. Irena T. Tamošaitienė praeitais metais buvo suruošusi drauge su G. Gustaitė, Čiurlionio reprodukcijų parodą amerikiečiams; šiuo metu dar viena Čiurlionio paroda vyksta Los Angeles vienoje galerijų, taip pat, Irenos ir jos vyro suorganizuota. Šios lietuvių meno parodos tikslas: "Bi-Centennial" metais parodyti amerikiečiams, ką šios šalies ateiviai lietuviai turi gražaus sukūrę šioje šaly, kas tai per kraštas — toji Lietuva, kas tenai buvo reikšmingo ir gražaus kultūriškai. Irena yra santūri ir kukli, nesigarsina, bet jai priskiriu šiame reikale vieną iš centrinių vietų, nes ji sukomplektavo pagrindinį parodai ruošti komitetą, pas ją vykdavo visi posėdžiai, Tamošaičių bute buvo komplektuojami parodos eksponatai, ir jų sumanumu pritrauktas didelis pagelbininkų būrys.

Reikšminga rolė ir kompon. Bruno Markaičio, S. J., nes jis nužūrėjo gerą parodai vietą — Museum of Arts and Sciences — ir, atrodo, išrūpino leidimą. Iš tikro, tenai nelengva "koją įkelti", tenka laukti eiles metų.

Jėzuitas ir humanitarė pasikvietė į pagrindinį komitetą dar inž. V. Tamošaitį, architektus — Rimą Muloką ir Edmundą Arbą.

To pagrindinio komiteto pirmininku, atrodo, jie laikė arch. Rimą Muloką, gal būt, išskyrus I. T. Tamošaitienę, daugiausiai darbo ir sumanumo įdėjusį. Arch. Rimas Mulokas ir jo žmona Rūta, sakoma, paskutinę savaitę prieš parodos atidarymą beveik muziejuje ir gyveno... Dirbo dienomis ir naktimis; taip pat intensyviai dirbo ir Tamošaičiai, ir kiti komiteto nariai.

Inžinieriai... Prie to stebuklo jie prisidėjo labai (Nukelta į 6 psl.)

VISI LIETUVIAI

SVEIKINAME AMERIKĄ

AMERIKOS BICENTENNIAL MINĖJIMAS

McCORMICK ARIE CROWN THEATRE

š/m. Balandžio mėn. 25 d. 2 val. p.p.

VIENINTELĖ PROGA DALYVAUTI!

PROGRAMOJE:

VLADO JAKUBENO SIMFONINĖ MUZIKA ATLIKS CHICAGOS SIMFONIJOS ORKESTRAS

• VĖLIAVŲ PARADAS

• CHORAI

• SVEIKINIMAI

• TAUTINIAI ŠOKIAI

• SOLISTAI

• IŠRAIŠKOS ŠOKIS IR

ŠREINERIŲ ORKESTRAS

BILIETAI PARUODAMI: BRAZDŽIONIO KRAUTUVĖJE 2646 W. 71st. TEL. PRB-5374

ARIE CROWN THEATRE KASOJE IR TICKETRON 30-TYE SHOPPING CENTER.

BILIETŲ KAINOS: 4, 3 IR 2 DOL.

PO MINĖJIMO BANKETAS. ASMENIUI: 12.50 DOL.

TELEFONAS: 436-7878

Minėjimui Ruošti Komitetas

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE...

(Atkelta iš 5 psl.)

ryškiai. Tarp kitko, Los Angeles inžinierių-architektų veiklą ir susiklausymą paskiausiai dar paryškino ir sustiprino nauja to sambūrio pirmininkė — matematikė Danguolė Vizgirdienė. Atskirų parodai organizuoti skyrių komitetai (pagelbiniai) daugiausiai buvo sudaryti iš inžinierių. Tiesa, į garbės komitetą buvo sukviesta visų lietuviškų organizacijų pirmininkai, su prelatu J. Kučingiu ir generaliniu konsulu dr. J. Bielskiu priešaky.

Inžinieriai ir jų ponios, savos lėšomis ir savu darbu bei vaišingumu, iškėlė parodos atidarymo puotą — su šampanu ir lietuviškais užkandžiais; buvo vienas iš gražiausių ir jaukiausių tokio pobūdžio priėmimų.

Į parodos atidarymą š. m. vasario 14 d. susirinko virš 700 žmonių, lietuvių ir amerikiečių. Pagrindinį atidarymo žodį turėjo pasakyti konsulas dr. Julius Bielskis; jam susirgus, trumpas sveikinimo kalbas pasakė — dr. K. Bobelis, tuo metu viešėjęs Los Angelėje (atvažiavęs pasakyti pagrindinės kalbos Vasario 16-tos minėjime), ir kun. prel. J. Kučingis. Pradžioj taikliai (angliškai) kalbėjo inž. V. Tamošaitis ir pristatęs pagrindinį komitetą — arch. R. Mulokas. Dar labai jautrų žodį — lietuviškai — pasakė poetas Bernardas Brazdžionis, pabrėžęs parodos tautinę reikšmę.

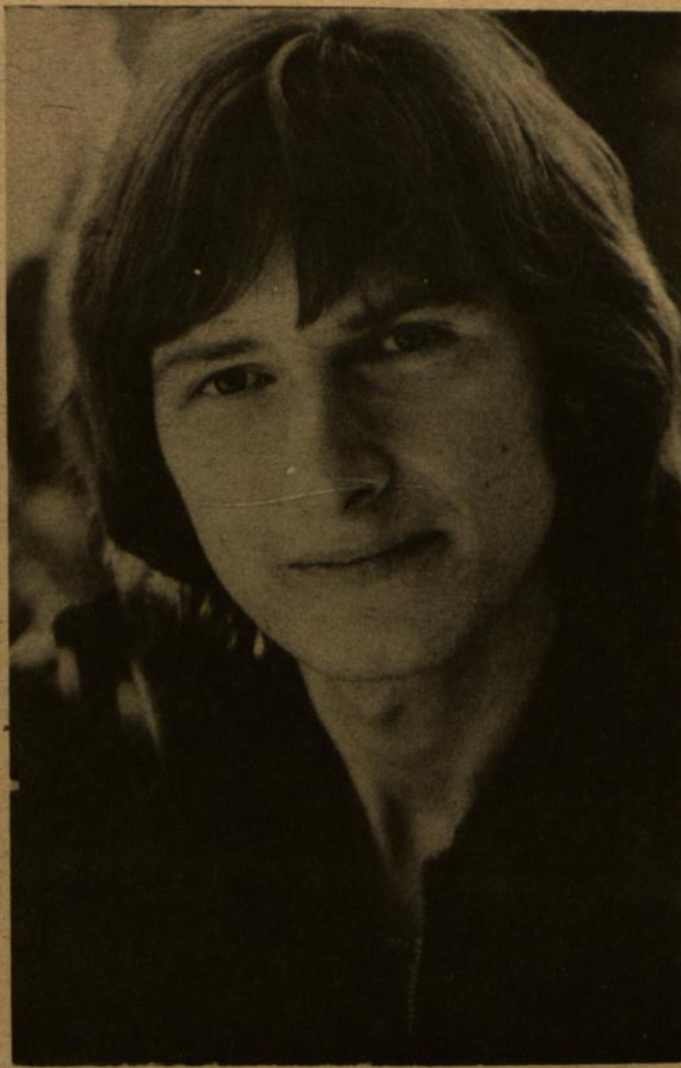
Į parodą sutelkta (losangeliečiams lietuviams paskolius) daug gražių eksponatų iš liaudies dirbinių (drožinių, audinių...), gražiausių ir puikiai išdėstytų gintarų stalas, senų Lietuvos žemėlapių, pinigų, istorinius momentus vaizduoją — Lietuvos Statuto ištraukos, lietuvių spaudos pavyzdžiai "Aušros" laikais ir dabar... Daug ryškių (Rimšos, Čiurlionio, Galdiko, Kasiulio...) ir ne taip ryškių tapybos paveikslų, kuriuos paskolino Los Angeles meno kolekcionieriai), skulptūrų, architektūrinių darbų, modelių... Dar daugiau meno paveikslų ir Lietuvos vaizdų parodyta skaidrėmis, kurios be paliovos keitėsi trijuose ekranuose, palydint liet. kompozitorių muzikai. Parodoje buvo iškabintos Amerikos ir Nepriklausomos Lietuvos vėliavos, o įėjimo angos sienoje didelėmis raidėmis angliškai išrašyta pagrindiniai Lietuvos istorijos faktai, taip pat, paminint, kad šiuo metu Lietuva yra rusų-komunistų okupacijoje (gražiai atitaisytas neapsižiūrėjimas kvietimų lapeliuose, kur Lietuvos istorija paminėta tik iki 1940 metų).

Parodos rezultatas — grandiozinis! Ir skeptiš-

kiausiems, ir kritiškiausiems — negalėjo nepatikti. Gal būt, viena kita mažytė detalė galėjo kam nors nepatikti, ar mažiau patikti, bet bendras įspūdis — didelis! Pirmiausiai — stebina tų žmonių, daugiausiai jaunų lietuvių, Amerikoje užaugusių ir subrendusių, pasiaukojimas ir darbas — bendram lietuviškos kultūros popularizacijos tikslui. Rašant tikrai refleksijas (ne išsamią kritiką ar aprašymą), negali suminėti visų tų žmonių pavardžių ir vardų; aš manau, visi jie turėtų didžiulis savim ir savais draugais — bendradarbiais. Aš čia paminėsiu tik tų skyrių pagrindinius darbuotojus, kurie, mano manymu, labiausiai pavykę, ar visiškai be priekaištų: bendra koordinacija (arch. R. Muloko), muzika (P. Jasikonio), vadovaujant J. Navickui, pinigų puiki kolekcija (Edm. Kulikausko), tautodailės skyrius (I. Tamošaitienė, Giedra Gustaitė, Dalia Jasaitytė ir kt.), meno skyr. tvarkė I. Tamošaitienė, R. Mulokas, E. Arbas, o katalogavo Jūratė Koklienė, Alf. Paziūrienė, Rimas Vizgirda). Visi daug ir sunkiai dirbo. Kaip pavyzdį iš dirbančiųjų galima paminėti dr. Arvydą Kliorę, žymų mokslininką, kuris dirbo ilgas valandas ir nesirinkdamas darbų... (kalėvinis paveikslams ir t.t.).

Paroda tęsėsi nuo vasario 14 d. iki balandžio 4 d. ir ją matė jau tūkstančių žmonių. Amerikiečius, atrodo, labiausiai patraukia gintarų stalas, tautiniai drabužiai, audiniai, skulptūros, meno paveikslai... Prajuokina — liaudies drožinių tarpe — velniais su šakėmis... Lietuvius džiugina visa... Prie "Aušros" ir kitų laikraščių pavyzdžių norėtusi, kad būtų kur nors bent paminėta, jog... ir dabar yra Lietuvoj pagrindinis leidinys "Aušra"... Prie 1493 m. Nuernbergo kronikos lapo (istorinio) norėtusi, kad kas paminėtų, jog ir dabar yra L. K. Bažnyčios kronikos, liudiją Lietuvos prispaudą...

Bet... Nežiūrint šio aspekto, losangeliečiai labai didžiujosi ir labai džiaugiasi tuo įvykiu — Lietuvių Bi-Centennial paroda. Losangeliečiai didžiujosi tais penkiais pagrindinio komiteto nariais, ir tais visais —

Gintaras Mockus

pagelbininkais ir visais organizacijų pirmininkais, kurie sutartinai rūpinasi pagelbėti entuziastams rengėjams padėti išlyginti apie 40,000 dol. rengimo išlaidų (kai kurie jau savų pinigų išleido šimtais...).

Los Angelėje yra ne tik gražios tikrovės, bet pasi- taiko ir... stebuklą!

VITALIS ŽUKAUSKAS LOS ANGELEJE

Kalifornijos Lietuvių Radijo valandėlės pavasario baliuje, balandžio mėn. 24 d. šeštadienyje, 7 val. vakaro Lietuvių parapijos salėje įvykstančiame baliuje dalyvauja lietuvių mėgiamas humoristas Vitalis Žukauskas su nauja humoristinė programa. Vieno žmogaus teatras, virš valandą atliks iš visuomenės gyvenimo paimtos aktualijos.

Po linksmosios dalies grojant vokiečių-bavarų muzikai galima bus smagiai pasišokti.

Kviečiame iš anksto užsakyti stalus pas šios Liet. Radijo Klubo Valdybos narius: Danutę Kaškelienę tel. 660-1572 ir Juozą Mitkų tel. 662-6591.

J. Gedmintas

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Wanted Journeymen or 1st Class Skilled VERTICAL BORING MILL OPERATORS FOR ALL 3 SHIFTS

Must be able to set up from blue prints and close tolerance. Need 4 top quality operators to run new machines. Past experience required on machines with 14 ft. or larger table. Only the best need apply for this high paying position.

Phone Mr. McDaniell
812-897-2187

(13-15)

• Gintaras Mockus, clevelandiečių visuomenininkų Nelės ir Jono Mockų sūnus, baigė Northridge Universitetą Kalifornijoje bachelor of arts laipsniu. Studijuodamas ten paskutinius dvejus metus, jis laimėjo varžybas pagrindiniam vaidmeniui vaidinti trijuose vaidiniuose ir dviejuose studentų filmuose. Taip pat dalyvavo kitų universiteto teatro vaidinimų bei filmų pastatyme ir režiovime.

Gintaras baigė Cathedral Latin gimnaziją Clevelande ir dvejus metus mokėsi Clevelando valstybiniam universitetui. Vienuoliką metų lankė Vysk. Valančiaus liutuanistinę mokyklą. Priklausė lietuviams skautams, vėliau akademikams ir tautinių šokių grupei.

SKAUTAMS REMTI BALIUS

Los Angeles skautų-čių stovyklavietės skomitetas, balandžio mėn. 24 d. 8 val. vakaro, ruošia iškilmingą stovyklavietės įsikūrimo baliu, Castaway restorane, Mountainview salėje. Šiam dešimtmečiui paminėti parinkti puikūs pietūs ir gera Latvalos orkestro muzika.

Programą išpildys ir ją sudarys, visų mėgiamas baritonas solistas H. Paškevičius. Ta pačia proga duodamas pasirodyti ir naujai pradedančiai dainavimo kelią Ritai Ringytei.

Stalčius užsisakyti pas: B. Dabšienę tel. 665-4303, D. Navickienę — 464-4790, S. Abelkienę — 714-523-2066, D. Venckienę — 451-2479, J. Ugiaskienę — 789-1347, V. Gedgaudienę — (805) 259-0258.

Prieš 10 metų nuosavos stovyklavietės įsigijimas te-

buvo tik svajonė, bet dosnių tėvų, rėmėjų ir nepailsančių lietuvių talkininkų dėka, stovyklavietė yra puikiai įrengta. Skolų beliko tik virš poros tūkstančių dolerių.

Didžiausias skautų stovyklavietės rėmėjas A. Gurtzas, viengungis, net lietuviškai nemokąs, iki šiol paaukojęs 2000 dol.

Komitetas dės visas pastangas, kad šiais metais skolos būtų išmokėtos. Tas, žinoma, priklausys nuo komiteto veiklumo, tėvų ir lietuvių visuomenės dosnumo.
V. Irl.

LIETUVIŲ KOOPERATYVO DARBAI

Lietuvių Kredito Kooperatyvo (Unijos) metiniame susirinkime vasario 29 d. Tautiniuose Namuose susikaupimo minute buvo prisimintas praėjusiais metais miręs narys Vytautas Karazija.

Iš valdybos vicepirm. I. Medziuko ir išdininko V. Pažiūros pranešimų paaiškėjo, kad kredito kooperatyvo aktyvai 1975 m. peržengė pusės milijono ribą. Ta proga buvo paminėta šio kooperatyvo įsteigimo pradžia 1962. Steigimo iniciatorium buvo A. Kiršonis, kuris įgijęs reikalingo patyrimo Kanadoje su kitais entuziastais, atlikęs reikalingus formalumus, Kredito Kooperatyvą įsteigė. Deja, kooperatyvas Kanados pavyzdžiu negalėjo taip sparčiai augti dėl nepalankių nuostatų, reguliuojančių kredito unijų darbą.

1975 m. pabaigoje kooperatyvo aktyvai pasiekė \$516,155. Išduotos paskolos in investicijos siekė \$511,382. Narių taupmenos buvo \$448,568. Garantijų ir rezervų fonduose — \$53,170. Atskaičius išlaidas, kurių stambiausia pozicija buvo gyvybės draudimas (\$5083), gryno pelno turėta \$29,469. Iš šios sumos įstatymų numatytą dalį perkėlus į garantijų fondą, kiti pinigai buvo išdalinti kaip dividendas nariams taupytojams.

Pranešimus padarė Kredito komiteto vardu jos pirm. A. Valavičius ir Priežiūros komiteto pirm. K. Prišmantas.

Patvirtinus 1975 m. apyskaitą, į valdybą darinkti: B. Dūda ir M. Prišmantas, į Kredito komitetą perrinktas V. Apeikis, į Priežiūros komitetą J. Pažėra.

Kredito kooperatyvas duoda įvairių rūšių paskolas. Labai geromis sąlygomis duodamos paskolos naujiems automobiliams pirkti. Kredito kooperatyvas išgauto pelno remia ir lietuviškus kultūrinius reikalus.

WANTED EXPERIENCED
PRESSMEN
LONG TERM JOB
NEEDED BY
CORRUGATED BOX CO.
Apply in person only:
MOORE PAPER CONTAINER
1700 Glaser (off Hogan St.)
Houston, Texas
Ask for Mrs. Brown (15-19)

Živilė Modestienė — chemijos mokslų daktarė

J. JUREVIČIUS

Išėjimo gyvenime jauniosios kartos atstovų pasipuošimas mokslo laipsniais, negausiai mūsų grupei, sudaro pasididžiavimą. Siekti mokslo reikia turėti didelį norą, tvirtą pasiryžimą ir svarbiausia ištvermės. Tuos

visus privalumus naujoji chemijos daktarė Živilė Modestienė turėjo. Visi dr. Živilės atsieikimai moksle mus visus džiugina, o ypač Korp! Neo-Lithuania, kuriai ji priklauso nuo 1966 m. Taigi šiais metais švenčia savo veiklos dešimtmetį.

Dr. Živilė Modestienė baigusi vidurinį mokslą pradėjo studijas University of Illinois at Chicago Circle. Pasirinkdama chemijos sritį. Daugelis studijų su dėtingame chemijos formulų labirintuose susipainoja ir meta studijas. Dr. Živilė ištesėjo. 1969 m. įsigijo bakalaurą. 1971 m. — masterį ir 1975 m. pabaigoje — doktoratą. Kaip rodo metų tarpai nuo vieno mokslo laipsnio įsigijimo iki kito yra trumpi. Vadinasi, doktorantė yra nepaprasto gabumo akademikė. Šiuo metu dirba Chicagoje Malco bendrovėje analitinės chemijos srityje.

Neatlaidžiai tęsdama mokslą dr. Živilė gyvai reiškėsi ir visuomeninėje veikloje. 1970 m. balandžio 12 d. Chicagoje surengtame Korporacijos garbės nario kan. J. Tumo-Vaižganto šimtą metų nuo jo gimtadienio paminėjime, tada dar Živilė Keliotyte, į gausiai susirinkusią auditoriją prabilo šiais žodžiais: "Šiandien mes, jaunimas, turėtume atsiprašyti kanauninko J. Tumo-Vaižganto, kad išdrįsome pasiūlyti savo jaunas menines jėgas. Mes žinome jo gilią asmenybę ir didžius

Dr. Živilė Modestienė.

jo nuopelnus Lietuvai, todėl ir jo garbei turėtų talentų talentai nusilenkti. Bet mes mylime Vaižgantą ir nuosirdžiai savais talentais jam norime pasirodyti, atsidėkodami jam už tai, kad jis mus, gimusius ir augusius be savo tėvynės ir niekad Lietuvos nemačiusius, išmokė savo kraštą pažinti, pamilti ir jam dirbti." Tokiais žodžiais fil. Živilė pristatė publikai Korp! Neo-Lithuania meninės programos dalyvius.

Skindama vieną mokslą laipsnį po kito dr. Živilė surasdavo laiko dalyvauti ir

ideologinėje veikloje. Eilė metų ji akomponatorė Pirmyn chore ir jo solistams. 1973 m. veikli Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyboje. 1972 m. Korporacijos suvažiavime sekretorė. 1975 m. lapkričio mėn. 15 d. išrinkta Chicagos padalinio pirmininke. Ji sueigose, susirinkimuose skaito eilėraščius, deklamuoja, solistams akomponuoja. Nesvetimas jai ir spaudos darbas. 1961-1962 m. mokslo metais baigė Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos trečiąją laidą. Tų metų išleistame

moksleivių metraštyje — "Tėvynės Prošvaistė" tilpo jos straipsnis — "Vilnius lietuvių gyvenime". Straipsnis paremtas vertingais istoriniais duomenimis. Ji išvadoje klausė — Ar galima išsižadėti Vilniaus? Atsako — ne! Vilnius yra Lietuvos šventovė — amžinoji sostinė. Čia kūrėsi mūsų didinga tauta. Čia gimė nepriklausomoji valstybė. Čia mūsų tautos brangiausios vietos — Gedimino pilies griuvėsiai, katedros požemiuose ilsisi Lietuvos valstybės kunigaikščio Vytauto palaikai. Čia šv. Kazimiero karstas, Aušros Vartai, Vilniaus Universitetas ir kiekviename žingsnyje randame istorinių paminklų. Vilnius yra suaugęs su visa Lietuva". Rašo ir kitoje spaudoje.

1970 m. gruodžio 5 d. Chicagoje šv. P. Marijos Gimimo bažnyčioje fil. Živilė Keliotyte su chemijos inž. Algiu Modestu sukūrė lietuvišką šeimos židinį. Algio dėka, jo pasirinktoji gyvenimo palydovė, galėjo baigti mokslą ir būti apvainikuota doktorato laipsniu.

Ta proga, inž. Algis Modestas Tautinių Namų pastogėje suruošė didingą šeimos šventę, kurioje dalyvavo arti porą šimtų svečių. Vaišių metu pasakyta daug gražių sveikinimų ir linkėjimų, o taip pat įteikta ir dovanėlių. Dr. Živilė sujaukintu balsu visiems dėkojo už dovanas ir dalyvavimą šioje šventėje. Ta pačia proga buvo pagerbta ir p. Modestavičių močiutė, sulaukusi gražaus amžiaus metų.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Tūlas mūsų sunkokai suvokia, kad gyva kalba yra sudėtingas dalykas, ir jos į kietus, nekintamus dėsnius suklodstyti neįmanoma. Reikia uolaus ir mokslingo įsigilinimo, kad suvoktum gyvos kalbos įvairybę ir taisyklių lankstumą. Greta griežtų dėsnių yra ir daug laisvumo bei įvairumo, nes laiko bėgyje kalba kinta — tobulėja ar prastėja, turtėja arba nuskursta. Ir daug elementų vis dar nenusistovėjusioje būklėje. Tarmybės ir senybės, svetimybės — dar vis maišosi, kai kur smerkiant, o kai kur jas palaikant. O kitimas yra nesulaikomas, kartais net naudingas.

Todėl laisvės yra ir rašyboje. Mūsų rašto istorija neperilgiausia, bet jau keltą rašybos praleidome. O visos netobulos, vienam viena, kitam kita atrodo, geresnė. Dabar svetur turime dvi rašybas, nors nedideli skirtumai: Jablonskio ir Vadovo. Nusveria jablonskinė, bet Vadovo naujesnė, tartum tiksliau pritaikyta. Tačiau nenorime atsiskirti nuo vartojamos rašybos okupuotoje Lietuvoje. Jei būtų tauta laisva, tikrai būtų rašyba dar kiek pakeitę — patikslinę kai ką. Dabar reikia laukti tinkamesnių sąlygų.

Antra vertus, rašybos reikalas kalbai yra daugiau lyg išorės drabužis, lyg rėmai o ne esminis branduolys. Todėl nėra didelė nuodėmė, jei kiek įvairuojame — neverta dėl to viešai bartis ar pikta priekaištauti. Pvz. parašome vis tiek arba vistiek, Chicaga arba Čikaga, kai kas arba laikas. Taip ir dėl tarmybių ar senybių tiek nesišiauškime, kai parašoma: turėtume ar turėtumėm, vaikštai ar vaikščioju, nemėgiamas ar nemėgstamas. Svetur išsibarsčius visų pirma privalu žiūrėti svarbiųjų kalbos skaudulių, t. y. gintis nuo svetimybų ir saugoti esminius dalykus. O tie smulkesni, kaip didžiųjų ar mažų raidžių rašymas, svetimų vardų išsiverstimas, vienu ar dviem žodžiais ko nors parašymas — dar kalbos branduolio nepažeidžia.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited
offer while
supply
lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES.
Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate
for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet
Susan for
a deposit
of \$500
or more.

Corning Ware Petite
Fours Set for a deposit
of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

DEL KAZIO AREIMOS ISKELTO KLAUSIMO

Dirvoje (Nr. 10) Kazys Areima iškėlė savo straipsnyje "Ar tik jausmais gyvename?" labai skaudų klausimą. Dėkui už drąsą ir įžvalgą. Jis klausia, kodėl nevienodai Amerikos lietuviuose traktuojami iš okupuotos tėvynės į laisvę išsiveržę lietuviai? Vieniems, kurie sukelia epizodinį sensacingumą — dėmesys, pinigai, reklama. Gi tiems, kurie, kaip bitelės, dirba laisvės reikalui, ir parašo knygų, ne menkesnių už A. Solženicyno, kaip ir nėra dėmesio, beveik jokios reklamos ir piniginės talkos.

Armonienė, Tautvaišienė, Rūkienė ir Juciūtės knygos be aktyvios talkos, lyg tai būtų autorių rūpesnis versti, išleisti, finansines talkas surengti. Dėl jausmingo sensacingumo išeivija nebeskiria stambmenos nuo smulkmenos. Jeigu jau amerikiečiai nemato kurio Sibiro kankinio, ir savieji jo nemato! Sensacijos sukelia jausmus, gimdo reklamą. O kur konkreti ir naši talka laisvės reikalui? Aukščiau minėtos moterys ne dėl pelno parašė savo liudijimus, kurių lietuviams gali pavydėti gausios egziliinės grupės. Tuo tarpu Simas Kudirka jau keturiolika mėnesių tāsosi su pasamdytais kitataučiais dėl pelno iš savo garsaus epizodo!

Savo laiku mūsų autoriai patriotai (J. Gliuda "Simas", A. Rūkšėnas "Day of Shame" ir A. Gustaitis "Simui Nobelio taikos premija") ne pelno vedini parašė veikalus. Kodėl jie dabar nerašo apie sugrįžusį Simą? Be abejo dėl kurių nors nesklaidumų.

Savieji padarytų tai nesiderėdami dėl pelno. Argi kitataučiai čia padarys ką nors geriau iš jau apvytusios po pusantrų metų sensacijos? Pavyzdys yra "Readers' Digest" straipsnis, kuriame nepamintėtos visos lietuvių pastangos išlaisvinti Simą. Taip galėjo rašyti tik lietuviškos patriotinės išeivijos priešas!

Kazys Areima laiku parašė straipsnį, pažymėdamas, kad pigus sensacionalizmas sudarko sveiką galvą, neatiskiria stambmenų nuo smulkmenų.

Visas dėmesys turi būti skirtas toms jėgoms, kurios gamina našias vertybes,

Tiktai tuščia statinė garsiausiai dunda.

V. Andriukaitis
Chesterland, Ind.

APIE VASARIO 16 MINĖJIMĄ DETROITE

Vasario 16 minėjimą Detroito A. Nakas aprašė tendencingai (Draugas, vasario 19). Jis rado, kad šiame minėjimo metu tesurinkta 3096 dol. aukų, žymiai mažiau, nei ankstyvesniuose metuose ir todėl, kad kalbėtojas buvo atskaluniškos "bendruomenės" pirmininkas Tikrenybėje ankstyvesniuose metuose (1970-1975) minėjimo metu salėje nesuaukodavo 3000 dolerių.

Kodėl ir kokia teise A. Nakas pravardžiuoja dr. V. Dargį ir rūšiuoja kalbėtojus į gerus ir blogus? DLOC'e gali tilpti visos lietuvių organizacijos, išskyrus komunistų ir DLOC'as lietuvių nerūšiuoja ir tikime to niekada nedarys.

Dėl tos pat priežasties (kalbėtojo) A. Nakas tesuskaitė 381 minėjime dalyvių, nors kiti matė daug daugiau. Mūsųose, dėl didesnio įspūdžio dalyvių skaičių įprasta padidinti. Šiame A. Nakas dėl priešingo įspūdžio sumažino.

Prieš pat Vasario 16 minėjimą JAV LB Krašto Valdyba vasario 1 d. surengė Detroito politinę popietę, kurioje A. Gečys ragino į DLOC'o rengiamą minėjimą neiti ir neaukoti (Draugas, vasario 12). Tik maža grupelė to paraginimo paklausė ir išvyko į Kanados Windsorą.

DLOC'as dar gegužės mėnesį pakvietė JAV kongresmaną James Blanchard kalbėti Vasario 16 minėjime. Sutikimas gautas vasaros viduryje. Tik apie Kalėdas A. Zaporackas paprašė kongresmano J. Blanchard atsisakyti, nes jis manęs kandidatuoti į JAV Kongresą iš tos pat rinkiminės apylinkės. Į minėjimą kviečiame JAV žymesnius pareigūnus, kad įsigytum įtakingų draugų lietuvių reikalui. Gavus sutikimą dalyvauti, o paskui atšaukti būtų didelis įžeidimas, ir netektum draugo. Tą turėtų suprasti A. Zaporackas ir A. Nakas, o ne skūstis nepagrįstai.

Neužilgo jaunimas turės perimti iš senimo visuomeninę veiklą, bet kai pasirodo jaunas asmuo tuojau jį papeikiame lietuvių kalbos

nemokėjimu. Dr. A. Barauskas pradžios ir aukštąjį mokslus baigė Amerikoje, tad jam ne taip jau sklandžiai sekasi lietuvių kalba. A. Nakas baigė lietuvių kalba gimnaziją, o jo stilius tikrai nežavus. A. Nakas, sakosi esąs DLOC'o bičiulis ir dėl jo interesų nukentėjęs. Apie A. Nako skriaudas DLOC'ui nežinoma, o kas dėl bičiulystės labai abejotina.

Rengiant minėjimą ištiko vienas epizodas vertas paminėti. DLOC'as 1975 m. gegužės 30 d. raštu prašė šokių grupės "Šilainė" vadovės G. Gobienės minėjime atlikti meninės programos dalį. G. Gobienė sutiko, bet 1976 m. sausio viduryje pranešė, kad susitarusi su Tėvų Komiteto pirmininku nutarė programoje nedalyvauti. Tuo pat metu Tėvų Komitetas kreipėsi į Detroito lietuvių Bivalentinį komitetą užklaudamas kodėl "Šilainė" neįtraukta į 200 metų minėjimo programą (Draugas, sausio 22).

Tikrai žavėtina meilė ir pagarba adoptavusiam kraštui.

Stasys Šimoliūnas
Detroit, Mich.

DAR DEL "SUKILIMO"

Dirva kovo 18 d. laišku skyriuje skelbia A. Lapšio nustebimą ir pasipiktinimą dėl P. Kriaunio praeitų metų dienų numeriuose tilpusio rašinio apie K. Škirpos "sukilimą".

K. Škirpos "sukilimą" skaičiau su dideliu pasipiktinimu, nes toje knygoje apjuodinta visa eilė Lietuvos patriotų, prisigirta iki juokingumo, prirašyta daug neteisybės. P. Kriaunio kritiką skaičiau su džiaugsmu, nes joje radau nors dalinį atitaisymą netiesos apie visą eilę K. Škirpos aprašomų Lietuvai svarbių įvykių. A. Lapšys bus pirmas mano sutiktas (ir tai tik per "Dirvą") žmogus, kuris be pagrindo pasipiktino geru rašiniu, nors iš dalies atitaisiusiu neleistinas K. Škirpos klaidas. P. Kriaunio straipsnis geras: įtikinamai pagrįstas faktais, nurodančiais K. Škirpos klaidas; parašytas taikliai. Ir jame nėra jokių "nekulturnų išsireiškimų", apie kuriuos nepagrįstai kalba A. Lapšys. Taip tą rašinį vertinu aš ir visi kiti, su kuriais tuo reikalu yra tekę kalbėtis.

Juozas Butkus
Woodhaven, N. Y.

ŽODIS LB NEW YORKO APYGARDAI

Mūsų veikėjus gerbiu, jų darbus remiu, spaudą stropiai skaitau. Lietuvių Bendruomenės skaldymo nepripažįstu, nes esu jos darbuotojas ir steigėjas, bet ilgiau tylėti matant, kas joje vyksta, negalima.

Skulptorius Vytautas Kašuba prie savo kūrinio Mindaugas, kuris išstatytas Lietuvių Bendruomenės New Yorke Kultūros Židinyje surengtoje lietuvių dailininkų parodoje laimėjo pirmąją premiją.
L. Tamošaičio nuotr.

Vakar paskaičiau Drauge apie chicagiečių bendruomenininkų teismą dėl 350 dol. pasidalinimo abiem pusėm samdant advokatus. Tai smerktinas reiškinys abiem susiginėjusiems. Bet prisiminiau kitą dar įdomesnę faktą nesenai Darbininke skaitytą aprašymą apie LB New Yorko Apygardos suvažiavimą ir tų bendruomenininkų perdėtą "džentelmeniškumą", kurie turėjo kantrybės tyliai laukti visą dešimtį metų ir dar nesulaukė atsiskaitymo net už keliolika tūkstančių dolerių ir dabar galutinai nusprendė į teismą neiti, palikti istorijai spręsti. Cituoju:

"Tarp klausimų ir sumanymų buvo atgaivinta ir sena "Lapkričio 13-tos žygininkų" byla — kur dingo surinktų pinigų likutis? Nors per 10 metų ir nepajėgta išaiškinti, kur dingo tūkstančiai dolerių, bet apsispręsta į teismą neiti, o visą turimą dokumentaciją perduoti Pasaulio Lietuvių Archyvui, tegu sprendžia istorikai." Ir suvažiavimą baigiant gražiai pasidžiaugta: "Šis 24-tas LB New Yorko Apygardos metinis suvažiavimas praėjo sklandžiai ir darbingai nuotakoj." (Darbininkas, 1976. 3. 5 d.).

Na, žinote, mieli LB veikėjai, tas ne tik LB New Yorko apygardai, bet nei visai LB vadovybei garbės nedaro. Palikti spręsti ateities istorikams, kad LB-nė, mūsų kartos laikotarpyje be žinios dingdavo tūkstančiai suaukotų lietuvių visuomenės dolerių svarbiems mūsų

tautinės veiklos reikalams, tai mūsų išrinkti ir patikėti LB vadovai atsistoja žemiau bet kokios kritikos. Čia jau reikalingas ne bet koks teismas. Quo vadis gerbiamieji LB New Yorko apygardos vadovai ir kontrolės komisija?

Juk visokios organizacijos, įvairūs renginių komitetai atlikę savo uždavinius paskelbia apyskaitą, kai tuo tarpu LB — nė dešimtį metų slepia ir galiausiai palieka istorijai juodą dėmę apie LB-nę ir visą mūsų generaciją.

Visuomenė, ypač visi LB steigėjai bei rėmėjai ir jos darbuotojai ir taipgi visi lietuviai, kurių aukomis palaikoma Lietuvos byla gyvena, lietuvių kultūra išeivijoje ir lietuviybė, laukia greito ir aiškaus paaiškinimo, kur toji suma nubyrėjo?

B. V.
Miami, Fla.

HELP WANTED

Expanding Screw Machine company in northwestern Ohio needs automatic screw machine operators and set-up men. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. High wages for qualified people. Must have experience. Apply or call
Mid-City Products Inc.
State Rt. 18
Sherwood, Ohio 43556
1-419-899-2158 (14-15)

OWNER OPERATORS

I.C.C. Carrier needs owner operators to handle fertilizer from Cincinnati area to points in Ky., Ind., Oh. and Mich. Must have tandem sleeper tractors and must meet all I.C.C. regulations.

Contact Mack Brosmer
502-964-3351 (15-17)

Išsivijos lietuviukų Odisėja... (5)

SUDIEV PERU SARGYBOMS

Jūratė Statkutė — de Rosales

Kiek migę, kiek nemigę, sekantį rytą kėlė su aušra ir patraukė tolyn į pietus, Čilės rubežiaus link. Nuo Nazcos iki Tacna važiuojame visą dieną. Pasieję pasiekėme vakare ir — norėdami šį kartą išmiegoti be mašinų triukšmo — palapinę bei forduką pastatėme dykumoje, maždaug 500 m. atstumu nuo Čilės rubežiaus.

Kai sekantį rytą atvykome į sienos perėjimo punktą, sužinojome iš perujiečių sargybos, kad mūsų palapinė jiems sukėlus daug nerimo, ir, kad jie jau buvo besiuočia vieną patrulę palapinės "apsupimui".

SAULETOJE ČILĖJE

Ant kiek buvo sudėtingas įvažiavimas ir išvažiavimas Peru valstybėje, ant tiek lengva buvo peržengti Čilės rubežių. Pro muitinę praėjome greitai ir lengvai. Kai Rimas norėjo vėl priištėti bagažą ant mašinos stogo, įsismaginęs metė virvės galą į kitą pusę ir vožė virve vienam sargybiniui per kepurę. Visi smagiai nusijuokėme.

Netoli sienos randasi gražus Aricos miestas. Ten stabtelėjome, iškeitėme pinigų, nusipirkome vaisių ir tuoj išvykome į Vina-del-Mar/Valparaiso, 2,100 km. atstumu. Vėl mūsų laukė 30-ties valandų vairavimo etapas.

Čia teko važiuoti per Atacamą: vietovę, kurioje randasi sausiausia pasaulyje dykuma. Porą kartų papuolėme į smėlio audras, turėjome užsidaryti langus, uždegti šviesas, ir stumtis į priekį nelaukdami kol smėlis užkims motorą. Smėlis apakina, o nepaprasto greičio dykumos vėjas stumia — verčia mašiną. Iš kiekvienos tokios audros išlindę, džiaugėmės, kad dar važiuojame keliu, ir, kad dar važiuojame iš viso. Tolumoje dažnai matėme lekiančio smėlio debesis.

Maždaug 200 k. prieš Valparaiso, sustojome pakelės "tahuaroje" (užeiga — karčiama), šį tą užkasti. Buvo gruodžio 20 d., t. y. ta diena, kai turėjo prasidėti kongresas. Žinojome, kad vieną dieną pavėluosime.

Užeigoje išgirdome du argentiniečius pasakojant, kad Argentinoje prasidėjęs karinis sukilimas. Nustebę pradėjome klausinėti. Argentiniečiai sakėsi buvę vieni iš paskutiniųjų galėjusių išvažiuoti iš Argentinos, daug pasakojo apie sukilimą.

Susirūpinome. Toliau važiuojame įjungę radiją, gaudydami kiekvieną žinutę.

Nors komentarų apie sukilimą buvo daug, niekur nieko radijas nesakė apie sienų uždarymą. Spėliojome, ar bus kongresas prasidėjęs, ar mes galėsime įvažiuoti į Argentiną, ar galėsime saugiai pasiekti kongreso vietą.

Vina del Mar/Varparaiso yra Pietų Amerikos vakarinio pakraščio riviera, išgarsėjusi savo grožiu, pritraukianti daugybę turistų. Privažiuodami tą įžymią vietovę, mes, deja, nieko nebe matėme — mes buvome paskenę savo rūpesčiuose.

Pietų Amerikoje stovyklautojams skirtų parkų beveik nėra: Čilė ir Vina del Mar sudaro retą išimtį. Ten radome stovyklavietę, kur užmokėję vieną dolerį galėjome pastatyti mašiną, palapinę ir naudoti vonios įrengimus. Išsimaudę, pravedėme "posėdį" ir viso nutarėme sekantį rytą važiuoti toliau — kas bus, tas bus. Tuo tarpu stovyklavietėje mums nepatavė važiuoti dėl keletos priežasčių: buvo užėjusi kalnuose šalčio banga, Argentinos sukilimo pasekos dar buvo nežinomos, sekmadieniais siena gali būti uždaryta. Sekanti diena buvo sekmadienis.

AR TAI JŪS?

Neklausydami patarimų išvykome ankstyvą rytą ir apie 4 val. p. p. pasiekėme Argentinos sieną. Rubežius buvo atidarytas. Su doku-

mentais užtrukome ilgai, bet jokių ypatingų sunkumų neteko patirti. Praėję pro muitinę, stojome į ilgą eilę mašinų, laukiančių pravažiavimo pro tunelį.

Mums aiškino, kad tunelis kertas vieną andų kalnyną, esąs 3,200 m. ilgio (skaičiaus patikrinti negalėjome), ir juo galima važiuoti tik viena kryptimi. Tuneliu gali važiuoti traukinys tikrai į vieną pusę (yra vieni bėgiai). Kai traukinys nevažiuoja nei į vieną pusę, yra praleidžiamos mašinos. Tos kapstosi kaip išmanydamos per traukinio bėgius, irgi viena kryptimi. Mūsų buvo paskutinė mašina, kurią tą vakarą praleido pro tunelį Argentinos link.

Išvažiavus iš tunelio, mūsų laukė dar vienas nemalonus: 40 km. neasfaltuoto kelio. Tačiau po to, lyg norėdamas mūsų atsiprašyti už visas duobes, kelias pasidarė nuostabiai geras. Tokį gerą greitkelį retai kada pasitaiko užtikti.

Mendoza miestą pasiekėme vidurnaktį. Pasitarę, nusprendėme niekur nesusostoti, ir pilnu greičiu važiuojome toliau. Paryčiais pamatėme restoraną su užrašu "churrasco". Ten pirmą kartą ragavome tikrąjį argentinietišką "churrasco" — ant žarijų keptą nepaprastai gardžią mėsą. Dantutė viena to skanumėlio atsiskakė: ji yra vegetarė ir

Darbininko red. P. Jurgus kalba apie P. Jurgėlos veiklą. L. Tamošaičio nuotr.

per visą kelionę nei karto nesulaužė, nei savo dietos, nei savo nusistatymo.

Vairavome toliau. Kuo arčiau kongreso — tuo labiau skubėjome, niekur nenorėjome sustoti. Įvažiuojame į Pilar 2 val. p. p. Tame Pilar miestelyje, 60 km. atstumu nuo Buenos Aires, maristų vienuolyne, turėjo prasidėti kongresas.

Maristų vienuolyhio ieškojome apie valandą laiko. Pagaliau pravažiavome vieną vartus ir pamatėme mergaitę, kurios išvažda nekėlė jokių abejonių: ji visa dvelkė lietuviškumu. Jos pirmi žodžiai buvo:

— Ar jūs atvažiuojate iš Venezuelos?

(Bus daugiau)

"LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA"

Nors P. Jurgėlos knyga "Lietuviškoji Skautija" išspausdinta jau 1975 m. pabaigoj, bet dėl daugumos kitų parengimų sutikta New Yorke tik š. m. vasario 29 d. Kultūros židinyje.

Knygos pristatyme buvo pakili nuotaika, nes dalyvavo ir pats autorius, lietuviškosios skautijos kūrėjas, Petras Jurgėla, knygos leidėjai ir buvęs LSS Tarybos pirmininkas v. s. Antanas saulaitis.

Įvadiniame žodyje v. s. Alf. Samušis keliais vaizdais priminė knygoje vaizduojamą praeitį. Mirusius skautus pagerbtį v. sk. Vida Jankauskienė padėklamavo J. Vaičiūnienės eilėraščių iš neišspausdinto rinkinio.

Knygą sklandžiai ir įdomiai aptarė rašyt. P. Jurgus. Knygos turinį gyvai apžvelgė, aiškindamas savų iliustracijų simboliką. Jo sparnuoti žodžiai, vaizdingi palyginimai atkūrė pilną knygos vaizdą, išryškino pagrindinę mintį ir paaiškino keturias knygos dalis iki paskutinių autorius žodžių: "Tokiose sąlygose, labai pasigendant savo valstybės ir jos visokeriopų tautiško ugdymo veiksmų, lietuviškoji skautybė yra didelis turtas. Mums belieka tik naudotis šiuo turtu, jį paverčiant mūsų tautos ateities ramsčiu".

Tą autoriaus mintį paryškina knygoje pabaigos iliustracija, kaip iš lietuviškos knygos stiebiasi gėlė — lietuviybė ir jos ateitis. Kalbėtojas savo pašnekesį praturtino naujoviškai, klausimais, įjungdamas ir klausytoją į pokalbį. Į pateiktus klausimus atsakė arčiausia buvęs prie skautiško gyvenimo — v. s. A. Saulaitis ir knygos išleidimo techniškas vadovas v. s. A. Samušis.

Sutiktuvių programa buvo pajvairinta L. Tamošaičio skaidrėmis: žymesnieji skautiški įvykiai ir skautai, vadovai. Programos užsklandoje ugningas paties knygos autoriaus padėkos žodis.

Kultūringai programą pravedė ps. Giedrė Stankūnienė. Programos palydoje — skautiška muzika. Po programos — šeimyniškos vyr. sk. židinio "Vilija", vadovaujamos ps. G. Kulpienės, vaišės.

S. J. Bružas prižiūrėjo knygų pardavimą, autorius pasirašinėjo, s. Ir. Vilgalienė platino loterijos bilietus M. Jankausko šiai progai padovanotai skulptūrai. Svečių buvo apypilinė salė.

A. S.

1976 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

# 2	Gegužės 10 iki gegužės 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	\$ 760.00
# 3	Gegužės 16 iki gegužės 24	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
# 4	Gegužės 31 iki birželio 15	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
# 5	Birželio 14 iki birželio 29	Maskva, Vilnius, Roma	1180.00
# 6	Birželio 28 iki liepos 12	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
# 7	Liepos 5 iki liepos 19	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
# 8	Liepos 12 iki liepos 26	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
# 9	Liepos 19 iki rugpiūčio 2	Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas	1051.00
#10	Rugpiūčio 9 iki rugpiūčio 23	Maskva, Vilnius, Roma	1160.00
#11	Rugpiūčio 16 iki rugpiūčio 30	Maskva, Vilnius, Šveicarija	1206.00
#12	Rugpiūčio 23 iki rugsėjo 7	Maskva, Vilnius, Ryga	1051.00
#13	Rugsėjo 20 iki rugsėjo 28	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
#14	Spalio 4 iki spalio 18	Maskva, Vilnius, Ryga	931.00
#15	Spalio 11 iki spalio 19	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	760.00
#16	Lapkričio 1 iki lapkričio 9	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
#17	Gruodžio 7 iki gruodžio 15	Maskva, Vilnius (viena savaitė)	677.00
#18	Gruodžio 20 iki sausio 4	Maskva, Vilnius, Ryga	876.00

KAINOS PADUOTOS YRA NUO NEW YORKO ARBA BOSTONO — NUO CHICAGOS REIKIA DAR PRIDĖTI \$119.00.

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Visos grupės bus 1 dieną vežamos į Kauną, taip pat ir į Trakus ½ dienos.

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Telephone: (312) 238-9787

AIR FARES SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

MACHINIST 1ST CLASS
JOB SHOP-DAY SHIFT
10 YRS. EXPER. TOP PAY.
MILLS, LATHES, & HORZ. BORING
MILL
MARLIN VALVE CO.
9129 IRVINGTON
HOUSTON, TEXAS
713-697-4747

ALT S-gos East St. Louis naujoji valdyba po posėdžio. Iš kairės: ižd. Jonas Luja, vicepirm. inž. Jonas Gumbelevičius, pirmininkė Aldona Švarcienė, valdybos narys spec. reikalams Vlasdas Tervydis ir sekretorius Bronius Tiškus.

East St. Louis tautininkų veikla

East St. Louis ir apylinkių Tautinės Sąjungos skyriaus nariai atšventė Vasario 16-tos minėjimą E. St. Louis, Ill. parapijos salėje kartu su visais geros valios lietuviais bei draugais. Naujos entuziastingos pirmininkė p. Aldonos Švarcienės buvo sušaukta visa valdyba, jos pačios jaučiuose namuose, svarbiam posėdžiui.

Susirinkimai p.p. Švarcų namuose visados būna išskirtinai visų mėgiami, o pakopėjus p. Aldonai į pirmininkės postą, visus dar labiau domino bei traukė patirti vadovės sugebėjimus.

Išrenkant ją šiom pareigom — apsirinkimo nebūta. Ir tik pravėrus namų duris pasitiko mus su jai įprastu savimi pasitikinčiu ramumu. Ir ko jai nepasitikėti savim — kiekvienas kampe dvelkia tvarkingumu bei šeimyniška ir draugiška nuotaika.

Laikas yra stropiai panaudojamas kiekvienos geros šeimyninės užsibrėžtiems tikslams atsiekti, jis aiškiai ir mūsų pirmininkės planingai išdėstytas. Tuoju pajuntame naują susirinkimų nuotaiką, pradėdami susirinkimą prie stalo šeimyniška vakariene.

Ir sakykite kas begalėtų atsisipirti jos sumanymams? Kas norėtų atsisaikyti šeimyniškos nuotaikos po svetimoje gyvenimo jūroje blaškomų darbų?

Gyvenimo gyvybė ir tautos gyvybė atrodo gali žydėti tik moters rankuose.

Nei vienas neišdrįs prieštarauti ir kiekvienam sumanymui vienbalsiai pritarėme, nors vyrai mandagiai paprašė, kad jie tegali tik vieną dalyką iš karto svarstyti.

Taigi tas vienas ir pirmininkės užgavėnių šiuipynys su blynais Br. ir Ag. Tiškų sodyboje sukelti pelno svarbiems tautiškumo reikalams paremti.

Greit ir be diskusijų nutarta ir padaryta. Sutartam laikui atėjus — žmonės rinkosi iš visų apylinkių. Net ir kunigas Urbaitis atsirado su savo atsiminimais iš Kinijos "Kinija Azijos Milžinas".

Niekas nebuvo apviltas, nors viduje buvo spūstis, kaip Upynos atlaiduose per Šv. Antaną. Šiuipynys — premijuotų žirnių, blynai — tikros vištienos, gėrimai — šiltųjų kraštų vaisių sunka ir t.t. Jeigu buvai su kuo nesusipažinęs per 25-kių gyvenimo metų šioje apylinkėje, dabar buvo sunku jį nustumti nuo savo didžiojo pirmo letenos...

Na ir šokom. Šokom iki pragydo Collinsvilės gaidžiai. Ir vargas tiems kurie nedrįso nusimauti batų, nes po to visą savaitę jų apsimausti negalėjo...

Ką sakysi — moteris žino reikalą — vakaras buvo smagus ir pelningas. Ačiū visiems už atsilankymą.

Ugnelė neprivalo užgesti, nes ji yra moters ištikimiausia draugė namuose. Mes ir vėl susirenkame p.p. A. ir J. Gumbelevičių mazgoje, bet visus talpinančiame, bute. Jau ir taip gerą nuotaiką pagerinę šeimyninės "išmįslingomis kulinarijos puošmenomis bei šilumine energija" vėl rengiame "pavasario žiedų vakarą" Fisher's svetainėje, Belleville, Ill. gegužės 22 d. 7 val. vakaro.

Kad neapsunkinus vyrų, daugiau negu vienu nutarimu, mes moteriškos pasitarusios surengėme Velykų margučių dažymą Ag. Tiškuvienės namuose balandžio 4 d. nuo 12-kos iki vakaro ir rinkosi moterys su jaunimu ar be jaunimo dalyvauti margučių dažymo popietėje, o vyrai ruošiasi į "pavasario žiedų vakarą".

(ag)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

OLIMPINIAMS ŽAIDIMAMS 80 METŲ

BR. KETURAKIS

Pasaulinėje socialinių ir pilnų žmoniškumo santykių bendravimo bei suartėjimo plotmėje, olimpiniai žaidimai turi išskirtinai žymią vietą.

Išmintingai brandintas prancūzo Piere de Coubertin sumanymas-idėja, atgaivinti naujų laikų žaidimus, virto realia tikrove, kai 1896 m. graikų sostinėje Atėnuose įvyko I-ji naujo laikotarpio olimpiada. Tuolaikinė viešoji opinija Europos kraštuose, kas liečia šių žaidimų pradinius organizacinius žingsnius ir idėjos priėmimą, nebuvo deramai priimta, nes išskyrus kraštus, kaip Angliją, Prancūziją, Vokietiją ir JAV valstybes, likusieji, daugumoje aktyvesnio įsijungimo mažai terodė. Vienok sąjūdis turėjo tvirtus ir realius gyvenimui praskaidrinti principus, kurių kertiniai nuostatai ir įprasminimas rėmėsi jaunuomenės auklėjimo ir mokymo naujovių įvedimu — platesnė programa visų kraštų mokykloms, sporto padaliniams, kad priaugančios naujos kartos būtų sveikesnės, pilnesnės etinių ir moralinių siekių, o tų darbų ir pastangų apvainikavimas — naujų laikų olimpiniai žaidimai.

Atėnai vos sutraukė 311 dalyvių, kurių dauguma graikai, kaip šeimyninkai (230) užpildė paskiras sporto šakas, nors tada lengvoji atletika apėmė vos 12 rungčių, bet jau kitos 8 sporto šakos, kaip sunkumų kilnojimas, imtynės, šaudymas, plaukimas ir dviračių lenktynės, buvo tikrasis žaidimų pastatėlis, nors ir be stogo. Ta pirmoji sportininkų šeimynėlė iš 13 tautų, turėjo 1 dalyvį net iš Australijos, 1 iš Čilės, lyg ir kontinentų atstovus, bet istoriniu požiūriu einant, vistiek I-ju žaidimų aktyviuosius narius, kaip užuomazgos pradžia.

Sportinis pajėgumas — olimpiniai rezultatai, žiūrint iš nūdieninių duomenų, aišku, labai vargingas išrodo, bet esmėje glūdi bendravimo socialinės tautų jaunimo apraiškos, kurių idėjiniai pagrindai ir šiandien galioja. Gaivalingas sąjūdis kiekvienos olimpiados buvo plačiau apimtas ir pasaulio kraštuose įgavo gyvesnį ir daugiau skatinantį akstiną, dėl pačių žaidimų naudingumo. Štai jau 1908 m. IV-je Londono olimpiadoje, anglai net per vienų metų pasirošimą (italams prieš tai atsisakius) pastatė 100 tūkstančių žiūrovų stadioną, su plaukimo baseinu stadiono ribose, sutraukia per 1500 dalyvių iš 19 kraštų. Nors pačią varžybinių pusę kiek temdė amerikonių (400 mtr.

bėgikų trijulė) neleistinas elgesys prieš anglą tos rungties baiginiui bėgime (pasirodo, kad šulerių jau pradžioje XX-čio ir olimpiadose netrūko), bet visa programa ir žaidimų orumas įgavo lyg ir naują pakilimo dvasią.

V-ji Stockholmo olimpiada atveria vartus visiems 5 kontinentams. Pirmu kart panaudojama laiko ėmimas elektriniu keliu, tada dar pagelbiniu skaitomas, pirmu kart ateina elektrinė fotografija bėgimų baigmei tiksliau nustatyti. Organizacinis ir techninis visų ruošos darbų atlikimas, labiausiai įskaitant varžybinių programą, olimpinį idealą įvertinimas ir itin pakili nuotaika visame krašte, sukūrė tikrojo olimpinio žaidimų gėrio gyvąjį paveikslą. Vien tik lengv. atletika pasirodo su 556 dalyviais iš 26 tautų ir garbingoji suomių tauta, tada dar Rusijos "prieglobsty", neoficialiu tautų tik. Gretinimu, šalia I-sios vadovės JAV, tvirtai atsistoja II v. (kas liečia lengv. atl.).

I-sis pasaulinis karas sutrukdė VI-ją olimpiadą Berlyne, bet suėjęs 20-metis, Paryžiuje buvo gražiai atšvęstas. Antverpenas 1920 m. menku organizuotumu ir įrengimų paruošimu, ypač stadionas lengv. atletikai, tiesiog žiaurus kontrastas buvusiems žaidimams. Vokietija ir tuometinė Rusija į žaidimus nebuvo pakviestos, pagrindas — I-sis karas ir jų "žymieji dalyviai". 1924 m. Paryžius, kaip suomių Paavo Nurmi didžiausias tuometinis triumfas, priima dalyvių šeimon visas tris Baltijos tautas: estus, latvius ir lietuvius. Nors mums ligi kiek nors sėkmingesnio iškilimo daug ko trūko, bet pamoka, palyginimai, pažinimas ir realios olimpinės varžybų apimtys, paruošimo keliai, vis dėlto davė naudos, nors gyvenime nepilnai mokėjome išnaudoti. Gal tai "kaltė" visos tautos, nes mūsų kaimynai tiek tada, tiek vėliau, mus žymiai buvo pralenkę.

Amsterdamė vokiečiai ir mūsų Paulina Radziulytė.

★

Tai ne karinis "Blitzkriego" šuolis, kurio greičiausiai dar niekas nenujautė ir nenumanė, bet Vokietijos įjungimas į IX-sius olimp. žaidimus. Tarpt. Olimpinis Komitetas 1925 m. Prahoje be jokių didesnių trukdymų-prieštaravimų, Vokietiją priima ir kviečia į olimpiadų ratą. Japonijos trišuolininkas Mikio Oda yra I-sis sportininkas japonams laimėjęs aukso medalį (15,21 mtr.).

Istoriniu įrašu žymimas 800 mtr. bėgimas moterims pirmu kartu olimpiadų programoje, kur šią distanciją laimi vokiečių Lina Ratke-Batschauer (2:16,8 min. pasaulinis rekordas).

Tuo metu Lietuvoje buvo iškiliausia bėgikė ir visų nuotolių rekordistė Paulina Radziulytė, berods, šiuo metu tebegyvenanti Bostone. Gražioji Paulina, kaip daugumoje visi mes ją "slaptai" tituluodavom, yra I-ji Lietuvos moteris sportininkė olimpiadų istorijoje.

Amsterdamė, 1928 m. rugpjūčio mėn. 1 d. moteris stoja irgi istorinė kovon — I-mu kart 800 mtr. bėgimas moterims. Paskutiniame — trečiame užbėgime mūsų Lietuvos dukra Paulina R. Deja, baigmėn ji nepateko, nes tik pirmosios trys iš kiekvieno užbėgimo, sudarė 9 dalyvių "įgulą".

Tegul ir trumputė užuomina, šiai kilniai ir visada kukliai savo gyvenimo eigoje, P. Radziulytei-Kalvaitienei, būna nors mažu bei garbingu prisiminimu viso sportinio kelio! Šie olimpiniai metai, ypač tai primena.

Tolimesnė olimpiadų eiga, su būdingesnėmis žymėmis, ypač kai prieisime prie Berlyno 1936 m., bus paruošta vėliau, kad skaitytojams liktų kiek tikresnis vaizdas tos 80-metinės olimpiadų eigos.

ADOMO GALDIKO KŪRYBINĖ RAIDA

Tokia antraštė iš spaudos išėjo 15 puslapių leidinėlis, kuriame dail. Aleksandra Kašubienė supažindina su dail. A. Galdiko visa kūrybine raida, pailiustruojant daugybę jo kūrinių įvairių laikotarpių nuotraukomis, tai plonas, bet liuksusinis leidinėlis šalia išleistų lietuvių ir anglų kalbomis monografijų.

WANTED JOURNEY OR 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND MACHINISTS 1ST & 2ND SHIFT With job shop experience be able to set up work from blue prints & close tolerance. ALSO MACHINE SHOP FOREMAN FOR NIGHT SHIFT. Must be familiar with job shop operation Permanent positions for right men. Excellent company benefits. Wages open. CALL OR SEND RESUME TO: SUPERIOR MACHINE CO. P. O. BOX 3258 FLORENCE, S. C. 29501 803-662-1042 (15-20)

WANTED 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS (NIGHT SHIFT) Machinist with experience in repairing injection molds required for our night shift. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Excellent working conditions, and fringe benefits. Interested persons apply at: KUSAN INC. 66 Massman Dr., Nashville, Tenn. 37210 Equal Opportunity Employer M/F (14-16)

7 DIENOS DAYTONOJE

VLADAS BOTĖNAS

• DAYTONA Beach, Daytona, Ormand Beach, Daltona ir kitos vietovės — tai sparčiai augantys kurortiniai miestai Atlanto pakraštyje šiaurinėje Floridos dalyje, tarp Atlanto vandenyno ir šalia tekančios Halifaxo upės. Kur baigiasi garsioji Daytona su automobilių, motociklų ir šunų lenktynėmis, su milžiniškais studentijos antplūdžiais ypač Velykų atostogų metu, ir kur prasideda labai ramus, palmėse ir soduose paskendęs Ormand Beach, žinodamas tegali atskirti tik iš namų numerių, nes aplamai abu miestai suaugę į krūvą. JAV sunku rasti kampelį, kur nesikurtų lietuviai. Jų vis daugiau atsiranda ir Daytona-Ormand Beach apylinkėse, kur amžinai žaliuoja sodai ir gėlynai, kur nuolatos pučia gaivinantis Atlanto vėjas, o tokios visoje Amerikoje žinomos vietovės, kaip Cape Kennedy, Marineland, Disneyland, St. Augustine ir kitos, iš čia pasiekiamos per valandą ir keliolika minučių. Šių apylinkių lietuvių patriarchais laikoma iš Ohio atsikėlusio dr. J. Sandargo šeima. Jų moderni, tiesiog dvarponiška rezidencija stovi ant pat Halifaxo upės kranto. Jų paslaugumas ir nuoširdumas apylinkėse gyvenantiems ar atostogaujantiems lietuviams toks ryškus, kad Sandargų rezidencija vis pilna sve-

čių, o, jei neturi automobilio ar negauni jo išsinuomoti, dr. J. Sandargas su poniamielai pavežioja ir aprodo įdomesnes apylinkės vietas. Po to, žinoma, skanūs steikakai jų namuose ir tostai. Dr. J. Sandargo lūpose amžinai neužgęsta ta pati nuoširdi ir draugiška šypsena. Netoli Sandargų praejusią vasarą įsikūrė B. ir V. Dzenkauskai, ilgesnį laiką gyvenę Chicagoje. Jų namą supa reto grožio sodai ir žaluma, o taip pat ir amžina ramybė. B. Dzenkauskienė neprikli. Lietuvos laikais dirbo "Lietuvos Aids", o V. Dzenkauskas ruošė ekonomijos daktaratą užsienyje. Artimais Sandargų kaimynais greit bus chicagiečiai Bartkai ir Zdaržinskai, neseniai čia nusipirkę naujas rezidencijas.

• Iš Ormand Beach milžiniškių motelių nustatyta Atlantic gatvė, keliolikos mylių ilgiu ištiesusia Atlanto vandenyno krantu, lekiame į pietus, į pietinę Daytona Beach dalį. Čia prieš kelerius metus nemažą motelį ant Atlanto vandenyno, susidedantį iš 33 butų, įsigijo žinomas buv. Lietuvos valstybinės krepšinio rinktinės žaidėjas Adolfas Andrulis su žmona architekto. Maloniam, lietuviška nuotaika alsuojančiame Andrulių motelyje ir mūsų apsistojimo vieta. Kodėl? Visų pirma — lietuvis pas lietuvi; antra — kai

mažiau vasarotojų, Andriuliai lietuviams pasistengia duoti nuolaidą; trečia — čia suplaukia beveik visi lietuviški laikraščiai ir žinios iš lietuvių gyvenimo plačiam pasaulyje. Atsiradęs tolimoje Floridoje, žmogus kažkaip pasiilgsti žinių iš savo tautinės bendruomenės pulso. Pas Andriulius jų randi. O kai Andriuliui atsiranda laisvo laiko, kai jis atveria savo pažiūras į tarptautinę politiką, tuojau įsitikini, koks gilus lietuvis patriotas yra tas žmogus, savo laiku buvęs žinomas sportininkas. Pvz. A. Andrulis labai norėtų nusipirkti švedišką automobilį. Bet prisiminęs tą žaidimą, kurią padarė švedai, po karo išdavę rusams pabaltiečius karius, A. Andrulis švediško automobilio visai nesiryžta pirkti. Čia pasirodo jo principai ir charakteris. Už Andrulių motelio, einant į pakalnę Halifaxo upės link, atsiveria erdvi Janušaičių poilsio rezidencija, čia įsigyta prieš metus. Kadangi mano mielas plunksnos bičiulis ir vienas iš artimiausių draugų Jurgis Janušaitis su Veronika šiuo metu Chicagoje, Janušaičių namuose Daytonoje nesitikiu rasti nei šalto alaus, nei įdomių, šiltų pokalbių. Bet, prie progos užsukęs, randu keturias studentes iš Chicago, jų tarpe ir Janušaičių dukrą Rasą. Ir, mano nustebimui, jos ne šiaip sau triukšmauja, bet rimtai klausosi lietuviškos muzikos plokštelių. Tuo metu, kai mes 7 dienas atostogavome Daytonoje, A. Andrulio žiniomis, čia buvo suplaukę apie 120,000 studentų iš visos Amerikos. Visi jie atrodė mandagūs, paslaugūs, bet mieliausią įspūdį padarė keturios lietuvaitės studentės. Taip Andruliams ir Janušaičiams įsitvirtinant (girdėjau, kad ir Paramos dalininkai Mažeikos šioje dalyje turi savo poilsio rezidenciją), pietinė Daytonos dalis irgi lietuvių ir traukia lietuvių. Kažkur čia nuosavybe įsigijo ir buv. žinomas krepšininkas M. Duliūnas, gyvenantis Toronte.

• Į CAPE Kennedy, JAV technikos stebuklu kampą, iš Daytona Beach tik 50 mylių kelio. Bet kaip jį pasiekti, kada autobusais visi turai ištisai savaitei užimti. o automobilio išsinuomoti nei su žiburiu negali rasti, nes suvažiavusi studentija juos išgaudžiusi. Vieną rytą A. Andrulis mums pasiūlo pasinaudoti jo Oldsmobile. Susėdę su žmona į erdvų automobilį, saulėtu keliu lekiame į Cape Kennedy. Kyla klausimas, ar įleis? Juk tarybinis rašy-

Paminklas JAV astronautams Cape Kennedy, Floridoje.

tojas V. Reimeris savo knygoje rašė, kad jo ten neįleis. Paskutinis greittkelio gabalas artėjant į Cape Kennedy lekia iš abiejų pusių apsuptas vandenų. Štai ir Cape Kennedy turistinis centras su tūkstančiams automobilių bei autobusų pasistatyti milžiniška aikštė, su moderniu muziejumi, kur astronautų kapsulės, vežimėliai, rūbai, begalės nuotraukų, diagramų ir t.t. žmonių čia tūkstančiai. Kas keliolika minučių iš šio centro išvažiuoja po keturius autobusus pilnus turistų, kurie apvežiami visą J. F. Kennedy Space Center, susidedantį iš Cape Kennedy ir Cape Canaveral, nes viena dalis priklauso civiliniam erdvių tyrinėjimo centrui (NASA), o kita — JAV karo aviacijai. Ir mudu su žmona, užsimokėję po 2.50 dol. už asmenį, sėdam į specialų autobusą turui aplink visą erdvių tyrinėjimo centrą. Niekas nepaklausia jokių dokumentų, o per dvi valandas kelionės šoferis aiškina kiekvieną pastatą, kiekvieną bokštą, pastatytą įvairių raketų iššovimui. Į Gemini raketų kontrolės centrą, dabar jau nebeuždomą, leido visiems turistams įeiti ir net aiškino milžinišką, čia paliktą aparatūrą. Tos praeities paslaptys šnipams gal ir nebeįdomios. Bet kai vėl visus įvedė į naujausią stebuklą — milžinišką 52 aukštų pastatą (esmėje pastatas yra vieno aukšto ir tokio pat aukščio ištisinės durys), kai parodė, kur sustatomos dabarties raketos, kai prieš akis atsivėrė milžiniška įvairių prietaisų, kompiuteriais operuojamų, aparatūra, negalėjom nesišėbėti, kokia atvira yra Amerika ir turistams ir šnipams. Kai tą nusistebėjimą pareiškiau gidui, jis pridėjo, kad jie turi tūrus, kurių metu aiškinama vokiečių, prancūzų, italų ir kitomis kalbomis, kad jų tikslas esąs, jog viso pasaulio žmonės pamatytų Amerikos technikos laimėjimus. Taip, kokia atvira yra Amerika. Apie Cape Kennedy reikėtų ne vieno, o kelių ilgų reportažų.

JAV LB APYGARDŲ PIRMININKAI

1. Bostono Apygarda — Povilas Jančiauskas, 667 Ash St., Brockton, Mass. 02401, tel. 617-588-9091.
2. Connecticut Apygarda — Gintas Žemaitaitis, 35 Esquire Road, Norwalk, Conn. 06851, 203-847-1779.
3. New Jersey Apygarda — Kazys Jankūnas, 82 Mac Arthur Ave., Lodi, N. J. 07644, 201-472-6422.
4. Pietryčių Apygarda — Kęstutis Česonis, 9909 Windflower dr., Ellicott City, Md. 21043.
5. Vakarų Apygarda — Vyt. Vidugiris, 27923 San Nicolas, Palos Verde, Calif. 90274, 377-3192.
6. Vidurio Vakarų Apyg. — Modestas Jakaitis, 11816 Hillcrest Dr., Lemont, Ill. 60439, 312-257-7877.
7. Michigano Apygarda — Vyt. Petrulis, 9309 Appleton, Detroit, Mich. 48239, 313-255-5222.
8. New Yorko Apygarda — Aleks. Vakselis, 84-20 112 St., Richmond Hill, N. Y. 11418, 212-846-3246.
9. Ohio Apygarda — Jonas Virbalis, 2907 Hampshire Rd., Cleveland Hts., Ohio 44118, 216-932-0133.
10. Floridos Apygarda — Kazys Gimžauskas, 4308 Poinsettia Dr., St. Petersburg Beach, Fla. 33706, 360-1595. (pr)

MACHINISTS

FOR 1ST & 2ND SHIFTS

Need 15 people to fill the following positions in energy related fields.
Turret Lathe, engine lathe, N-C lathe, centerless grinder.
Minimum of 3 years experience required. Up to \$5.50 per hour starting salary. 8 paid holidays, paid vacations, paid sick leave, health & life insurance plan available. Apply at

K & F MACHINE & MANUFACTURING

1500 SE 89 St.
Oklahoma City, Okla. 73109
405-631-1533

Equal Opportunity Employer (13-15)

WANTED 1ST CLASS SKILLED PLASTIC EXTRUDER OPERATOR Preferably experienced with mylar applications.

FOR ALL SHIFTS Permanent positions for qualified help, and fringe benefits. Apply call or write to PRECISION EXTRUDED PLASTICS P. O. Box 3147 New Haven, Conn. 06515 203-387-6612 (15-16)

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IS

BOSTONO, MONTREALIO ir NEW YORKO

ANKSTYVESNĖS GRUPĖS JAU UŽPILDYTOS

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

liepos 14 — \$1045.00 rugsėjo 1 — \$925.00
liepos 28 — \$1045.00 rugsėjo 16 — \$725.00
gruodžio 22 — \$875.00

Dvi naujos grupės su Varšuva (4), Krokuva (2), Vilnium (5), Druskininkais (2)
Birželio 20 ir rugpjūčio 8 —
kaina \$1136.60.

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų, su papildomu mokesčiu, New Yorke.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO —
VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENE

Air fares subject to changes and Government approval.

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos sutvarkome reikalingus išskvietimo dokumentus.

LIETUVĖS MOTERS DOVANA — DIDŽIOJI ŠIRDIES MEILĖ

VYTAUTAS KASNIS

Skaitau Lietuvos Dukterų Draugijos biuletinį. Pustlapio pradžioje draugijos geležinis įstatymas: "Pagalbi ranka vargstančiam". Toliau parinktas gražus motto: "Viešpatie, padaryk mane savo taikos įrankiu. Kur neapykanta — leisk skleisti meilę; kur liūdesys — džiaugsmą."

Vedamajame pranešime prisistato nauja valdyba. "Keičiantis valdyboms visi tai "naujoji šluota sugebės atkreipti didesnę dėmesį, ar tinkamai šluoti, ar ji gebės išlaikyti tai, kas buvo gerai padaryta, ir tobulinti tai, kas taisytina. Naujoji valdyba atėjo tęsti darbo, kuris dirbamas daugelį metų. Atėjo su gerais norais ir pasiryžimais. Tačiau kiekvieno naujo darbo išmokstama tik dirbant. Valdybos sudėtis nauja. Nuo jūsų, mielos sesės, priklausys ar darbas eis sklandžiai ar jūs kiekviena atnešite savo dalį, ar jūs kartu su valdyba vešite šį nelengvą artimo meilės darbą vežimą. Naujoji valdyba dėkinga buvusiems ir visoms, kurios mus noriai ir nuoširdžiai įvedė į vėžes patarimais bei nurodymais. Jungdamos į šios draugijos veiklą mes ateiname dirbti, kad padėtumėme nelaimingam artimui, todėl ir neieškome sau padėkos bei įvertinimo. Jauskime didelę privilegiją, kad esame šios garbingos draugijos narės, ir stenkimės jomis būti ne vien vardu, bet ir darbais."

Štai ir 1976-1977 metų centro ir Chicago skyriaus valdyba:

Garbės pirmininkė ir Garbės narė Liet. gen. konsulė — Juzė Daužvardienė; pirmininkė — Danguolė Valentinaitė; socialinio skyriaus pirmininkė — Nijolė Vengrienė; narės — Regina Bagdonienė ir Prudencija Bičkienė; II vicepirmininkė — Vanda Brazdžiūnienė; sekretorė — Pranė Masilionienė; išdininkė — Petronėlė Seniūnienė; vyr. seniūnė — Marija Weberienė; narių globėja — Genovaitė Bielskienė; namų administratorė — Jadvyga Kolienė; vašių vadovė — Janina Grybauskienė; parengimų vadovė — Aldona Kaminskienė; svečių priėmėja — Rūta Spurgienė; parengimų, loterijos vadovė — Danutė Augienė; narė — Natalija Rauckinienė. Draugijos kapelionas — kun. dr. F. Gureckas.

Lietuvos Dukterų Draugijos naujoji pirmininkė yra Danguolė Valentinaitė. Laikraštiniškė Stasė Semienienė, kuri savo darbu prisidėjo pristatant naują

valdybą, supažindino su pirmininke. D. Valentinaitė, prieš eilę metų atvykusi iš Argentinos, yra ryžtinga, draugiška, gerbianti kitų nuomones, kukli. Nuo pat mažens įsijungė į mūsų kultūrinį-visuomeninį darbą. Ji gabi dailiojo žodžio skaitytoja, scenos dalyvė-vaidintoja (tėvas Juozas aktorius-režisierius), dainavo choruose, veikė su skautais, buvo jų vadovė. Baigusi liuanistinę mokyklą, joje vėliau mokytojavo. Atvykusi į Chicago dalyvavo radijo programose, žavėjosi Lietuvos Dukterų Draugijos pasiūlytais darbu. Domisi menu ir turi daug savo kūrinų.

Toliau biuletenyje yra keletą pranešimų:

— Gegužės 9 d. 11 val. ryto Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mirusius ir gyvas draugijos motinas.

— Balandžio 4 d. Tautiniuose namuose Garbės pirmininkei Lietuvos gen. konsulei Juzei Daužvardienei Lietuvių Fondas įteiks iškiliausios Lietuvos visuomeninės premiją.

— Balandžio 24 d. Jaunimo Centro salėje draugija rengia Didįjį pavasarinį balių. Stalai rezervuojami pas parengimų vadovę Aldoną Kaminskienę.

Ir štai šiame biuletenyje skaitome linksmą žinią:

— Draugijos įkūrėjas ir kapelionas kun. dr. Feliksas Gureckas grįžęs iš ligoninės sveiksta savo sesers dr. Bakaitienės globojamas. Linkime sveikatos ir laukiamo sugrįžtant į mūsų tarpą.

★

Lietuvos Dukterų Draugija sukvietė spaudos bendradarbius. Nespėję susipažinti su naujos valdybos gražiomis, simpatiškomis, artimo meilės darbui pasiryžusiomis poniomis, žiūrimė, į mūsų tarpą lėtais žingsniais ateina, lazdele pasiremdamas kun. dr. Feliksas Gureckas. Tai tas pats, žurn. Vlado Būtėno pavadintas erelis palaužtais sparnais. Visi džiaugiamės, nuoširdžiai sveikiname.

Pirmininkė Danguolė Valentinaitė sveikina Draugijos įkūrėją, dvasios vadą, ir lempų šviesoje dalyvių akyse džiaugsmo rąsą lašai spindi. Jos gražūs žodžiai plaukia tyliai, lyg palydint naujos, artimo meilės simfonijos garsams. Prieš 17 metų, 1959 metais šio didžiadvasio kunigo pradėtas darbas rado dielį atgarsį lietuvių moterų tarpe ir greitai 1000 kilnių moterų pasklis po gatves ir namus

Lietuvos Dukterų Draugijos naujoji valdyba. Pirmoje eilėje iš kairės: G. Bielskienė, N. Vengrienė, D. Valentinaitė, M. Weberienė, V. Brazdžiūnienė, R. Bagdonienė. Antroje eilėje: A. Kaminskienė, D. Augienė, J. Kolienė, J. Grybauskienė, P. Seniūnienė ir R. Spurgienė. Nuotraukoje nėra: P. Bičkienės, P. Masilionienės, N. Rauckienės, kun. F. Gurecko ir gen. kons. J. Daužvardienės.

nešamos nelaimės ištiktajam paguodos, palaimos, paramos. Lietuvos dukterų varpai, skambant artimo meilės himnui, jau skamba ne tik Chicagoje, bet ir Los Angeles, Detroite, Washington, Rockforde ir užsienyje. Lietuvos dukterys su kupina meilės širdimi ir dosnia ranka šelpia — paguodžia vargan patekusį lietuvių. Jos kaip bitelės sunėša savo avilį gėrybių, kad vėliau galėtų išdalinti reikalingiems ligoniams, seneliams. Per metus sušelpia apie 100 ir daugiau žmonių, išleidžia per 10,000 dol. Vargas bujoja ir mes jo nematome skubančių žmonių minioje, gatvėse, jo nematome eidami ir pro mūsų namus. Bet kai atidarai duris, kai įeini į senelio ar ligonio kambarį, tada pamatai ir varganą, paslėptą gyvenimą, uždara nuo miesto triukšmo, kur reikalinga ir paguoda, ir nuraminimas, šiltas žodis ir meilės širdis, kad vienatvė neužtrokštų tarp kambario sienų.

Kalba kunigas dr. F. Gureckas. Žmogus, kuris prikėlė mus iš gėrbūvio miego, kuris, nebepajėgdamas vienas pats nelaimingųjų globoti, ėmė belstis į duris, prašydamas talkos padėti jam šiame darbe. Skambėjo nuo ryto iki vakaro telefonas, skambėjo durų skambučiai ir rinkosi kilnios širdies Lietuvos dukterys būrin, rinkosi dešimtinis, šimtais. Aukštame bokšte sušvito artimo meilės žiburys. Jo spinduliai veržėsi į visų lietuvių namus. Į vienus, kurie gali padėti, į kitus, kurie pavargo vienišame gyvenimo kelyje.

Šalia sėdinti laikraštiniškė Stasė Semienienė sako, tai kilni asmenybė, tai didis kunigas.

O jis, nors kaip tas palaužtu vienu sparnu erelis, džiaugiasi Lietuvos dukterų atliktais darbais, džiaugiasi, kad išmokėjo skolas už draugijos namą, kad dukterų skaičius didėja. Yra ir daug naujų planų, sumanymų. Visuomenė šią

veiklą remia, reikia, kad dar daugiau dukterų įsijungtų į didžiosios artimo meilės darbą. Lietuvos moterų pasiūlymiu kilnumu. Kai neliks namo, kur gyvenanti šeimos narė nepriklausys Lietuvos Dukterų Draugijai, kai visi atiduos savo duoklę, tada ir vargas nebebujos, nebesišakos.

Ši draugija niekam nekludo savo užsibrėžtą visuomeninį darbą dirbti, ji tik įsikverbė ten, kur buvo tuštuma, kur gyvas žmogus ieškojo širdies meilės.

NEW YORK

PARAMA DIRVOS ATSTATYMU

New Yorke suruošto Dirvos 60 metų sukakties rengimo komitetas, per išdininką K. Kruliką atsiuntė surinktų aukų bendrą sumą 610 dol.

Stambesni aukotojai buvo:

120 dol. Vytautas ir Jadvyga Didžiuliai iš Cliffsides, N. J.

Po 25 dol. — J. Lenktaitis, Alg. Budreckis ir G. A. Diržiai.

20 dol. — J. E. Sirusai.

Po 15 dol. — J. Maurukas, K. Bačauskas.

Po 10 dol. — O. Milminavičienė, M. Shalins, E. Leleiva, K. Krulikas, J. Stukas, L. Tamošaitis, V. Paprockas, P. E. Legeckai, J. O. Vilpišauskas, V. G. Meiļūnai, A. M. Sperauskai, A. Vakselis, J. P. Šimėnai, V. Česnavičius.

8 dol. — A. B. Reventai.

7 dol. — J. Bortkevičius.

6 dol. — J. A. Kleveckai, L. Špokas.

Po 5 dol. — E. Bublaitienė, S. Zabarskas, A. Krulikienė, V. Čekas, I. Gasiliūnas, V. Povilauskas, A. Vėbeliūnas, B. Vyliadus, V. Gruzdys, A. Rymydis, B. Vėlašimienė, J. Bubelis, V. B., K. Miklas, J. Valaitis, J. Rūtenis, R. Budrienė, V. Četietienė, R. Žymantaitė, A. Koncė, A. Bortkevičienė, E. Andruška, V. Žukauskas, Gamatas, J. Zabelskis, J.

Liaukus, V. Misiūnas, P. Domijonaitis, E. Noakas, B. Nemickas, V. Vaičiulis, J. Matruizas, J. Miežaitis, V. Abraitis, A. Verbyla, J. Valaitis, A. Varnas, kun. M. Urbaitis.

Iš tos sumos 65 dol. buvo suaukoti a. a. Onos Bačauskienės vardo jamžinimui.

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

• Darbininkas, Tėvų pranciškonų leidžiamas laikraštis švenčia 60 metų sukaktį. Minėjimas - akademija įvyks balandžio 24 dieną, 7:30 val. vak. Kultūros židinyje. Po akademijos koncertas, kurį atliks solistė A. Pakalniškytė iš Hamilton, Kanados ir vyrų sekstetas, vadovaujamas kompozitoriaus J. Gaidelio, iš Bostono, Mass.

E. CHICAGO

• ALT S-gos East Chicago skyriaus susirinkime, vašingoje p.p. Nemickų pastogėje, kur prieš 18 metų buvo įsteigtas skyrius, buvo atsisveikinta su Antanu ir Ona Juodvalkais, išsikėlusiais į Chicago ir kiek ilgiau sustota tiek Dirvos atstatymo reikalais. T. Mečkauskas susirinkime įteikė Vilties draugijos pirm. K. Pociui šimtinę.

Kovo mėn. naujai išrinktoji valdyba buvo susirinkusi posėdžiui, kuriame pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. R. Nemickas, vicepirm. J. Neverauskas ir B. Turkevičius, išd. V. Aukštuolis ir sekr. J. Rimkūnas.

Nutarta surengti tradicinę gegužinę Union Pierre, Mich. (rep.)

OIL FIELD MACHINISTS

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED MACHINISTS. EXCELLENT WAGES AND FRINGE BENEFITS. Must be willing to relocate. All replies will be kept confidential. For interview call, apply, or write: REBEL WELL SERVICE INC. 2700 E. PARK AVE. HOUMA, LA. 70360 504-868-1430 An Equal Opportunity Employer (15-21)

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Grandinėlė Chicagoje

Š. m. kovo 27 d. Chicagoje lietuviškoji visuomenė turėjo neeilinę progą, pamatyti Clevelandišką šokių grupę "Grandinėlę". Grandinėlė, tur būt, yra iškiliausia tautinių šokių grupė visoje Amerikoje. Ši šokėjų grupė yra apkeliavusi visas didesnes lietuvių kolonijas ne tik Amerikoje ir Kana-doje, bet turėjo išvykas į Pietų Ameriką, Europą bei Angliją ir visur sulaukė nepaprasto pasisekimo. Chicagoje lankosi ne pirmą kartą ir visad buvo publikos šiltai sutikta ir priimta.

Šį kartą chicagiečiams parodė ne tik naują šokių programą, bet ir naujus drabužius. Ansamblis yra išaugęs iš visiems suprantamų tautinių šokių lygio ir pasiekęs koncertinio pobūdžio vienetą. Šis vienetas gali reprezentuoti lietuvių amerikiečių daugiau išprūsiai publikai ir konkuruoti su televizijoje rodomais baletu ar kitais dailiojo šokio vienetais.

"Grandinėlės" šokiai įdomiai ir vientisai supinti ir gerai surežisuoti. Išėjimai ir įėjimai į sceną sudaryti geros režisoriaus rankos ir sujungti į vientisą junginį. Patys šokiai parinkti gana nauji ir daugumoje nematyti. Šokių figūros įvairios, retai pakartojamos, gyvos ir tiksliai išpildomos.

Šokiai paimti iš įvairių Lietuvos vietovių ir vaizduoja sodžiaus jaunimą bei papročius. Šokiai pajvairinti bernų piršlybomis, užgavėnių kaukėmis, išvengta monotoniškumo. Labai įdomus ir gerai paruoštas vaidybinis šokis "Gaidys", sulaukęs publikos ypatingo atgarsio. Pagal programą buvo sušokta viso 17 šokių, dažnai neatskiriamų vienas nuo kito, su nepastebimais perėjimais.

Žiūrovus maloniai nutiekė tvarkingi, puikiai išlyginti įvairiaspalviai drabužiai ir parėdai. Šokėjos pasirodė su trijų ilgių ir skirtingų spalvų drabužiais. Drabužiai yra praradę individualinį skonį ir jaučiasi fabriko gamyba. Iki šiol mes buvome pratę matyti Lietuvos įvairių sričių individualinę aprangą, o "Grandinėlės" merginos dėvėjo vienodo rašto ir sukirpimo ne tik kikiškus, dalinai sijonus, bet ir žiurstelius. Buvome pratę matyti daugiau individualios kūrybos tautinių rūbų aprangoje. Vyrai taip pat suprantinti ir suvienodinti, kad beveik nieko neturi tautiško.

"Grandinėlei", kaip koncertiniam vienetai, pretenduojančiam į baletinį lygį,

šis drabužių suvienodinimas nekenkia, gal net suteikia tam tikro pasigerėjimo ir didingumo.

Tradiciniai drabužiai yra ir spalvingesni ir įvairesni. Kas nežinome mūsų sesių išradingumo ir kruopštumo. Jos savo brolelio ar berne-lio drabužius stengdavosi vis įmančiau, vis įvairiau ir spalvingiau išaušti, išsiuvinėti. Jų išradingumui ir savo sugebėjimų pritaikymui nebuvo ribos.

Paskutinį šokį skyrė Amerikos 200 metų sukakčiai paminėti, pašokdami "Virginia Reel". Vienas iš šokėjų, priėjęs prie mikrofono angliskai pranešė: "700 metų amžiaus Lietuva, sveikina 200 metų sulaukusią Ameriką". Tai buvo labai taikliai pasakyta ir visi susirinkusieji gyvai pritarė.

Šokius lydėjo savas orkestras iš 7 asmenų. Muzika net 7 lietuvių kompozitorių.

Aplamai, vakaras praėjo labai gerai, žiūrovai netilpo salėje, nors ir buvo pristatyta apie 100 kėdžių. Tai pasėka garso, kuris apie "Grandinėlę" yra pasklidęs. Pro žiūrovų akis, pora valandų prabėgo, kaip viena akimirka. Pabaigoje scenoje pasirodė šio vieneto vadovas Liudas Sagys, kuris buvo apdovanotas gėlėmis.

Publika, plojimais ir valiavimais, net kelis kartus privertė pakelti scenos uždangą.

Po tokio puikios spektaklio, programos dalyviai rengėjų buvo pakviesti į Jaunimo Centro kavinę, vakarienei ir atgaivai.

Vakarienės metu, žodį tarė PLB pirm. Br. Nainys, dėkodamas "Grandinėlės" vadovams ir šokėjams, už talką jaunimui, vykdant jų užmojus. Ypatingai iškėlė A. Sagienės, žiūrovams nematomą talką. Jei L. Sagys skaitomas ansamblio galva, tai A. Sagienė yra tas nugarkaulis ant kurio laikosi ir pati galva.

L. Sagys padėkojo už šiltą jų priėmimą bei malonią viešnagę ir pasižadėjo ateityje neužmiršti Chicagoje.

Toliau, Br. Nainys pristatė šio vakaro rengėjus — Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos Ryšių Centrą: vadovą Mindaugą Pleškį, jo padėjėją Emiliją Pakštaitę, sekretorę Rūtą Nainytę-Sušinskiene ir išdininką Pijų Stončių.

Vadovas M. Pleškys kvietė visus studentus dalyvauti lituanistinėje stovykloje, Michigan, Stovykla yra gražioje miškingoje vietovėje, geros ir patogios gyvenimo sąlygos, dėstytojai

ANTANAS JUODVALKIS

— universitetų profesoriai. Mokestis su visu išlaikymu vienai savaitei tik 100 dol. Viena sąlyga: tą savaitę visi privalo kalbėti tik lietuviškai. Br. Nainys pridėjo, kad tokių sąlygų dar netekę girdėti: kad universitetas būtų miške, o profesorių meškos. Manas, į tokį universitetą studentų netruks. (Garsiais plojimais jaunimas pritarė šiam humorui).

Marija Remienė pasveikino "Grandinėlę" V taut. šokių šventei rengti komiteto ir jo pirmininko Br. Jodelio vardu.

Pabaigai Br. Nainys dėkojo šio vakaro talkininkams, ypač Iz. Stončienei, už tokios puikios vakarienės paruošimą. Pristatė mūsų muzikos veteraną kompozitorių prof. Vl. Jakubėną, nuolatinį, nepailsimą lietuviškų muzikinių renginių lankytoją ir spaudoje įvertintoją.

"Grandinėlės" pasirodymas Chicago scenoje, paliko malonius prisiminimus ir parodė, kad darbo ir ryžto dėka galima pakilti į sunkiai įkopiama aukštumas.

Laureatas Juozas Kralikauskas

"Draugo" romano 25-to konkurso laimėtojai rašytojui Juozui Kralikauskui premija buvo įteikta š. m. kovo 28 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šventę atidarė "Draugo" administratorius kun. P. Činikas MIC, pasveikino susirinkusius literatūros mylėtojus ir žodį tarti pakvietė poetą Kazį Bradūną.

K. Bradūnas pasidžiaugė, kad jau 25-tą premiją įteikiama tremties rašytojams už jų kūrinius. Tremties literatūra yra gana plati ir derlinga. Ateities literatūros istorikas vargu ar sutalpins į vieną tomą. Čia rašytojas yra laisvas pasirinkti kūrybos kryptį, tematiką, siužetą. Ketvirtį šimtmečio nenutrūkstamai ištesėti ir premijuoti rašytojų grožinės literatūros veikalus, yra pirmas mūsų išeivijoje įvykis. Kol yra rašančių, premijas skiriančių, knygas spausdinančių ir skaitančių, tai lietuvių literatūra ir toliau išsilaikys ir klestės.

Tolimesnį programos vedimą perdavė rašytojai Danutei Brazytei-Bindokienei. Rašytoja D. Bindokienė perskaitė juri komisijos, kurios pirmininke ji pati yra, aktą. Komisiją sudarė: pirm. Damutė-Brazytė-Bindokienė, Povilas Gaučys, Kęstutis Girnius, Eglė Juodvalkytė ir Anatolijus Kairys. Po to D. Bindokienė pristatė rašytoją-laureatą Juozą Kralikauską,

Grandinėlės "krėgždėlės" — J. Nasvytytė ir N. Mainelytė. Krėgždėlių šokis, grįstas pavasario papročiais, nuotaika, 12 šokėjų yra atliekamas dabartinėje Grandinėlės programoje.

J. Garlos nuotrauka

"Grandinėlės" šokėjų grupė turi platų užnugarį ir visą eilę nuolatinių talkininkų. Dėka visų sutartinio darbo pasiekama tokios geros išdavos.

savo kelionės įspūdžius įdomiai aprašas spaudoje.

Susirinkusieji gausiais plojimais pasveikino laureatą. Programos vedėja paskaitė porą ištraukų iš premijuotojo romano, apgailestaudama, kad šio vakaro dalyviai negali jo įsigyti, nes dėl spaustuvės didelių persitvarkymų, nespėta atspausti. Knyga iš spaudos išeis už savaitės ir tuojau pasieks skaitytojus.

Koncertas

Po trumpos pertraukos, scenoje išsirikiavo Clevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Rytos Babicko. Per du išėjimus padainavo 20 dainų. Repertuarą sudarė liaudies ir mūsų kompozitorių harmonizuotos dainos, daugiausia pritaikytos paties R. Babicko. Publika oktetą labai šiltai sutiko ir privertė, kai kurias dainas, kartoti. Oktetą sudaro šie dainininkai: pirmi tenorai — Mindaugas Motiejūnas ir Algirdas Gylys, antri tenorai — Gytis Motiejūnas ir Raimondas Butkus, baritonai — Džiugas Staniškis ir Mečys Aukštuolis, bosai — Valdas Žiedonis ir Romas Bublys, akompaniatorius ir vadovas — Rytas Babickas. Solo partijas atliko patys oktetą dalyviai. Oktetas yra rimtas dainos vienetas, aplankęs daug lietuvių kolonijų. Chicagoje, tik Draugo premijų įteikimo iškilmėje, dalyvavo jau trečią kartą.

Pasibaigus koncertui, vadovas R. Babickas ir programos pravedėjas buvo apdovanoti gėlių puokštėmis. Kun. P. Činikas, Draugo vardu, padėkojo programos vedėjai, oktetui ir visiems

(Nukelta į 14 psl.)

Chicagoje...

(Atkelta iš 13 psł.)

dalyviams, už parodytą meilę lietuviškai raštijai.

Pobūvis

Programos dalyviai ir dalis svečių, susirinko Draugo patalpose tampsreniam pabendravinimui. Kun. P. Činikas, vadovavęs pobūviui, pasveikino susirinkusius ir pakvietė pasistiprinti patiektais gėrybėmis. Pasištiprinus, porą žodžių tarė ir mecenatas Z. Umbražūnas, kuris salėje buvo visai nekalbus. Laureatą pasveikino gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir kun. dr. V. Rimšelis. Laureatas J. Kralikauskas ir vėl grįžo prie lietuviško rašto, kuris ne tik materialinių turtų, bet duoda moralinį atpildą. Jis prisiminė pirmuosius tremties metus Kanadoje, kai išlindęs iš kasyklų požemių, pirmiausia griebdavęs lietuvišką spaudą. Tiki, kad Lietuva ir lietuviškas raštas cėl atgaus laisvę ir dedamos pastangos nenueis veltui. Dar žodelį pasakė ir V. Kralikauskienė ir okteto vadovas R. Babickas, o vyrai užtraukė linksną dainą.

Pobūvyje dalyvavo juri komisijos nariai, buvę mecenatai, laureatai, redaktoriai ir kiti Draugo bičiuliai.

VASARIO 16 GIMNAZIJA ŠAUKIASI PAGALBOS

Vasario 16 gimnazijai, Vokietijoje, remti komitetas, š. m. kovo 21 d. Jaunimo Centre, sušaukė būrelių vadovų ir rėmėjų susirinkimą, kuriame pranešimą padarė direktorius dr. L. Natkevičius.

Susirinkimą atidarė D. Bielskus, pakviesdamas pirmininkauti dr. Antaną Razmą ir sekretoriauti dr. Bronę Motušienę.

Direktorius savo pranešime iškėlė gimnazijos reikšmę ne tik Vokietijos, bet ir viso pasaulio lietuviams. Gimnazija šiemet švenčia 25 veiklos metus, bet jos egzistencija yra atsidūrusi pavojuje. Per tą laiką gimnazija išdavė 82 brandos atestatus ir 250 baigė mažąją abiturą. Dalis baigusiųjų yra įsijungę į lietuvišką veiklą ir remia gimnaziją. Iš kitų kraštų gimnazijoje mokėsi 34 mokiniai. Gimnazijos du trečdaliai išlaidų padengia Vokietijos valdžia, o vieną trečdalį sumeta lietuviai, gyvenantieji visam pasaulyje, bet daugiausiai JAV ir Kanadoje.

Šiuo metu gimnazija pergyvena ne tiek finansų, kiek mokinių mažėjimo krizę. Vokietijoje gyvena per mažai lietuvių, kad galėtų užpildyti gimnazijos klases. Mokinių skaičius yra nukritęs iki kritiškos ribos ir, jei nebus gauta iš Amerikos parama mokiniams, gimna-

zijai grėsia pavojus užsidaryti. Šiuo metu gimnazijoje yra 60 mokinių: 56 iš Vokietijos ir po 2 iš JAV ir Kanados. Reikia, kad JAV ir Kanados lietuviškos šeimos kasmet atsiųstų bent po 10 mokinių vieniam ar dviem metams.

Gimnazijos mokslo lygis yra gana aukštas ir, grįžtantiems į savo ankstesnes mokyklas vaikams, nesudarys jokių sunkumų toliau tęsti mokslą ir baigti savo aplinkos mokyklą. Iš to būtų nauda ir gimnazijai ir mokiniams. Gimnazija pratęstų savo egzistenciją ir išnaudotų gaunamą stambią valdžios paramą, o mokiniai išmokyti lietuvių ir vokiečių kalbas, tvarkos, drausmės, savarankiškumo, atsakingumo ir daugelio kitų dorybių. Kai kas gali būkštauti, dėl gimnazijoje esamo kietoko režimo, bet tai yra būtina palaikyti tvarkai ir drausmei. Iki šiol gimnazija neturėjo problemų nei su narkotikais, nei iš kitų kraštų atvykusiais mokiniais. Tik pačiom pirmom dienom mokiniai pasijaučia šiek tiek paveikti naujos aplinkos, bet po trejetos dienų ar savaitės, įpranta ir tarpusavy susidraugauja. Prie gimnazijos veikia bendrabučiai ir mokiniai juose gyvena. Pragyvenimas ir mokslas viename mėnesiui yra apie 70 dol. asmeniui. Su tokia suma, vargu, ar galima išgyventi ir prie šeimos. Todėl išlaidų klausimas neturėtų būti lemiamos reikšmės.

Gimnazijoje veikia jaunimo organizacijos, chorai ir tautinių šokių grupė. Savaitgaliais daromos išvykos į artimesnius miestus, apilankomi teatrai, muziejai ir kt.

Kalėdų, Velykų ar vasaros atostogų metu, kam ištekliai leidžia, gali lankyti šveicariją, Prancūziją ir kitus kraštus. Tėvai, ypač motinos, neturėtų bijoti atsiskirti su savo vaikais, nors jie išvyksta ir tolokai nuo namų, nes patenka į saugias ir patikimas rankas. Direktorius yra labai susirūpinęs gimnazijos likimu ir prašo šį jo kreipimąsi nepalikti be atgarsio, bet labai rimtai apgalvoti ir, jei tik turi galimybes, paremti.

Po direktoriaus pranešimo iškilo visa eilė paklausimų ir pasiūlymų. A. Avižienis siūlė pajudinti Pietų Amerikos jaunimą ir kuo daugiau pasiųsti vaikų į Vasario 16 gimnaziją, būtų atgaivinama lietuviybė ir padedama gimnazijai. Žinoma, kad pietinės Amerikos lietuviai ekonomiškai yra nepajėgūs savo vaikus išlaikyti Vokietijoje, todėl jiems turėtų ateiti šiaurinės Amerikos lietuviai į pagalbą, sudarydami stipendijas, bent po 1000 dol. asmeniui. Reikalą išaiškinti būtų galima per PLB Val-

dybą ar švietimo Tarybą. Jei mokinių atsirastų, tai piniginis reikalas be didesnių sunkumų galima būtų išspręsti. Čia galėtų ateiti į pagalbą turtingesnieji lietuviai, organizacijos ir Lietuvių Fondas, nes reikalas būtų aiškus ir labai naudingas.

Po pasiaiškinimų gimnazijos reikalais, buvo bandoma sudaryti komitetą, kuris šiuos reikalus toliau stumtų. O. Zailskienė pranešė, kad dabartinis komitetas jaučiasi atlikęs savo paskirtį ir pasitraukia.

Po ilgesnių pasitarimų, dalis komiteto narių sutiko ir toliau jame pasilikti, o taip pat įėjo ir du buvę gimnazijos mokiniai. Tokiu būdu į naują komitetą įėjo šie asmenys: O. Zailskienė, E. Razmienė, I. Sekmokienė, A. Šležienė, D. Bielskus, J. Brinkis ir A. Avižienis. Šio komiteto uždavinys bus ne tik organizuoti finansinę paramą, bet taip pat surasti mokinių papildyti gimnazijos tuštėjančioms klasėms. Reikalas svarbus ir neatidėtinas.

Kai mes svarstėme organizacinius klausimus ir vaišinėjomės kavute su priedais, direktorius buvo išbėgęs pas posėdžiaujančius mokytojus ir ten ieškojo paramos Vasario 16 gimnazijai. Grįžęs pasidžiaugė, kad radęs labai šiltą pritarimą ir gavęs tvirtą pažadą šį reikalą paremti.

Iš viso šio susirinkimo buvo ir vienas konkretus laimėjimas, nes buvo gautas pažadas vieną mokinį pasiųsti į Vasario 16 gimnaziją. Jie taip gerai eis ir toliau, tai iki mokslo metų pradžios atsiras ne 10 savanorių, bet kur kas daugiau. Pirmininkaujantis dr. A. Razma, uždarydamas susirinkimą, dėkojo visiems dalyviams už dėmesį, o direktoriui už išsamų pranešimą ir rodomą rūpestį lietuviybės išlaikymui. Taip pat dėkojo komitetui už įdėtą darbą besirūpinant gimnazijos išlaikymu.

Vieni pasiliko dar šnekėdami apie gimnazijos reikalus, o kiti išskubėjo į "Margučio" koncertą, įvykstantį ten pat didžiojoje salėje.

KORP! NEO-LITHUANIA SUEIGA

Š. m. kovo 21 d. LT Namuose įvyko eilinė Chicago's neolitanų sueiga. Sueigai pirmininkavo fil. Algis Modestas, o sekretoriavo fil. Vita Aleksandriūnaitė. Praeitais sueigos protokolą perskaitė sekretorė Kornelija Bakšytė.

Pranešimus padarė pirmininkė dr. Živilė Modestienė, išdininkas Antanas Juodvalkis ir tėvūnas Algis Modestas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad buvo surengtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas ir dalyvauta užgavėnių karnavale. Abu renginiai praėjo la-

BALTIMORĖJE MIRĖ EDVARDAS LIŽAITIS

A. A. Edvardas Ližaitis

Baltimoriečiams buvo didelė staigmena, kai kovo 1 d. aplėkė žinia, kad širdies priepuolis nuskynė Edvardą Ližaitį, Liet. Svetainės tarnautoją, dar tik 55 metų.

Gimęs Kybartuose 1920 m. kovo 22 d. šeimoje augo 4 broliai, Edvardas buvo vyriausias. Kybartuose lankė gimnaziją. Dar jaunas pamėgo sportą. Žaidė krepšinį, futbolą, stalo tenisą, rungdavosi lengvosios atletikos varžybose. 1938 m. dalyvavo Lietuvių Tautinėje Olimpijadoje Kaune, žaisdamas krepšinį Kybartų gimnazijos komandoje, kuri tuo laiku buvo Suvalkijos krepšinio meisteris. 1944 m. karo ištumtas iš savo gimtinės, tremtinio būitį pergyveno Kasselio stovykloje. Čia taip pat visą laiką buvo veiklus sporto klubo narys, atstovaudamas lietuvius daugelyje sportinių įvykių.

1950 m. persikėlė Baltimorėn pas motiną ir brolį, kurie jau čia buvo atvykę metais anksčiau. Pradžioje gavo darbo RHEEM fabri-

bai gerai ir davė pelno. Numatoma dailininkų Kasiulių (iš Paryžiaus) paroda įvyks Darbo Dienos savaitėje Jaunimo Centre. Visi kviečiami pasinaudoti reta proga pamatyti mūsų iškiliųjų dailininkų darbus ir juos įsigyti.

Balandžio 30 d. alutis-aratėlė. Gegužės 16 d. motinų pagerbimas ir birželio viduryje gegužinė-išvyka į gamtą. Skatinama dalyvauti gen. konsulės Juzės Daužvardienės pagerbime balandžio 4 d. Tautiniuose Namuose.

Po pasisakymų korporacijos veiklos klausimais, sueigos dalyviai, vaišindamiesi kava su užkandžiais, žiūrėjo A. Plaušinaičio ir A. Modesto rodomų filmų iš korporacijos praeities gyvenimo.

ke, kuris gamino įvairius geležinius rakandus, o firmos iš Baltimorės išsikėlus, perėjo Liet. Svetainės tarnybon. Buvo nevedęs, aukšto ūgio, stipraus atletiško sudėjimo vyras, užtat visus labai nustebino jo netikėta mirtis.

Liet. Svetainėje dirbdavo vakarais, net ligi 1-2 val. nakties, patarnaudamas prie baro vos per plauką išliko gyvas, kai kartą įsibrovęs juodis nušovė ten esantį amerikietį lankytoją o kitą šūvį paleido į a. a. Edvardą, kuriam laimingu būdu kulka nubrėžė tik viršugalvį. Kitas kas, taip išgąsdintas, būtų tuoj metęs tokį pavojingą darbą, bet Edis, kaip jis čia populiariai buvo vadinamas, liko savo vietoje ir toliau, ligi mirties.

Karo metu Lietuvoje buvo įstojęs gen. Plechavičiaus rinktinėn, užtat priklausė vietiniam karių sąjungos Ramovės skyriui, taip pat Taut. S-gos skyriui ir Baltimorės liet. sporto klubui. Visai paremdamas tautinių šokių jaunimo pastangas, mokėjo jam įsisteikti. Užtat į šermeninę pagerbti velionį atsilankė visos "Kalvelio" (grupės) šokėjai. Šermeninėje žmonės netilpo, nes a. a. Edvardas turėjo daug pažįstamų tautiečių, ypač kybartiečių, kurių po karo Baltimorėje apsigyvenusių yra didokas skaičius, bet ir kitataučių tarpe. Abu liet. dygininkai, prel. L. Mendelis ir kun. Ant. Dranginis prie karsto vadovavo maldoms. Karsta-nešiais buvo Taut. S-gos nariai. Kapinėse su velioniu visų baltimoriečių vardu atsisveikino Vl. Bačanskas, Baltimorėje liko motina Kostė, 82 metų, ir brolis Juozas su žmona, o Australijoje gyvena kitas brolis — Algirdas.

Šio miesto lietuviai neteko savo Svetainės užieigoje (bare) vienintelio lietuviškai šnekančio patarnautojo.

B. M.

TOOL & DIE REPAIRMAN

New Company moving into the city requires tool and die repairman. Experience in building or repairing of automotive stamping and metal molding trim dies. Apply in person from 9 a.m.-12 noon.

ALTA TOOL

1015 Spruce St.
Detroit, Mich.

(13-16)

WANTED EXPERIENCED MULTIPLE SPINDEL SCREW MACHINE SET UP MEN PREFERABLY ON CONOMATICS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Must have a minimum of 5 years experience & have own tools. Long program with top hourly wages & maximum fringe benefits. Arrange for an interview by calling

Dick Fulmer, 219-233-1101

ADAPTO INC.,

23246 W. Keller Rd.
South Bend, Ind.

(11-14)

CLEVELANDE

Aurelija Balasaitienė

TARP DVIEJŲ KULTŪRŲ

Laikau rankose sunkią, nedidelę skulptūrą, kurios penki niūrūs veidai žiūri į mane iš visų šonų ir iš viršaus, savo šiurpia išraiška, be žodžių, primindami mirtį. Tai senosios inkų civilizacijos vertingos iškastos nuostabi reprodukcija, kurioje yra išlikusios visos seniai praėjusių, užmirštų šimtmečių žymės. Tai "Mirties Statula", kurią Mexico City burmistras oficialaus vizito metu padovanojo Clevelando Miesto Viešųjų Įmonių Direktoriui Raimundui Kudukiui. Clevelando Mero Ralph J. Perk pasiūlymu, inž. Kudukis Mexico City burmistrai įteikė Clevelando miesto raktą. Padedu "Mirties Statulą" į tamsaus medžio suvenyrų lentyną ir toliau dairausi erdviame svečių kambary, kuriame pasklaidyti suvenyrai ir nuotraukos savo kontrastais ir įvairumu verčia su jais iš arčiau susipažinti. Šalia lentynos stovi dvi didžiulės tautinės lėlės, o už jų golfo žaidimų suvenyrai. Kitoje sienoje eilė nuotraukų, kuriose matau visą eilę mums iš amerikiečių spaudos ir televizijos pažįstamų veidų. Šalia Clevelando politinių asmenybių, kaip Tafto, Ralph J. Perk, Wm. Saxbe, kuris šiuo metu ambasadoriauja Indijoje, matome Raimundą ir Gražiną Kudukius su Nelson Rockefeller ir jo žmona "Happy", su garsioju pamokslininku ir evangelistu Billy Graham, televizijos žvaigžde ir dideliu filantropu Danny Thomas, ir kitais. Eilė vaizdų iš kelionės po Angliją ir kitus Europos kraštus, kitame kambaryje

stovintis senoviškas samovaras, kadaise priklausęs Caro Nikalojaus II asmeniškam gydytojui, namui teikia savotiškai kosmopolitinę atmosferą, kurioje tačiau vyrauja tvirtas, įvairiaspalvis lietuviškas pagrindas. Salionėlio sienos apkabintos lietuvių dailininkų paveikslais (Paukštinės, Petrikonio originalai, Šimonio reprodukcijos) Paklausta kodėl sienos apkabintos lietuvių menininkų paveikslais, Gražina Kudukienė kukliai atsakė: "Tai ne vien dėl to, kad mes vertiname ir mėgstame meną, bet ypatingai todėl, kad turime progos mūsų draugams amerikiečiams parodyti, kad lietuviai turi gerų menininkų". Vytis ir iš gintaro Trakų pilis puošia kitą sieną.

Gražinos ir Raimundo Kudukių namuose randame plataus pasaulio atgarsių, kurių taip pilnas jų gyvenimas. Būdami aktyvūs lietuviškosios visuomenės nariai, priklausydami organizacijoms, remdami lietuvišką parapiją, skautus, lietuvių namus ir visus mūsų visuomenės reikšmingus socialinius bei kultūrinius įvykius, jie Amerikos gyvenime yra įleidę tvirtas šaknis.

Raimundas Kudukis, būdamas vos 32 metų amžiaus, buvo Clevelando mero paskirtas į Viešųjų Įmonių Direktoriaus postą. Per keturis metus jis jau spėjo įsigyti įtakingų asmenų pasitikėjimą. Vandens taršos įstatymui nepraėjus pro kongresą, prezidentas paskyręs specialią komisiją tam įstatymui išstudijuoti,

Gražina ir Raimundas Kudukai su pamokslininku Billy Graham.

į tos komisijos keturių asmenų sąstatą, į kurį įeina Amerikos Viceprezidentas Nelson Rockefeller, pakvietė ir Raimundą Kudukį. Komisijos darbams prasidėjus, užsimezgė asmeniškai pažintis su Nelson Rockefeller, kurio namuose Kudukai yra praleidę nemažą malonių valandų ne vien dideliame svečių būryje, bet taip pat ir intymioje šeimos atmosferoje. Kudukai pastebėjo, kad iš spaudos puslapių mažai pažįstama "Happy" Rockefeller yra tokia, kaip apie ją rašoma — kukli, nedrąsi, vengianti viešumos ir iš tikro labai mylinti savo vyrą. Jiems susidarė įspūdis, kad po dešimties metų vedybinio gyvenimo jie vienas kito pasigenda, vienas kito ieško minioje. Kudukis, išvykęs tarnybos reikalais drauge su Rockefelleriu į Atlantą, pastebėjo, kad posėdžiams pasibaigus, Rockefelleris skubėjo į privatų kambarį paskambinti telefonu savo žmonai. Kudukiams teko susipažinti ir su kontroversiškuoju Valstybės Sekretoriumi Kissinger. Raimundas Kudukis pastebi, kad asmeniškai Kissingeris nėra socialus, nei kalbus, retai težiūri žmogui į akis ir vengia šiltesnio pokalbio. Kissingeris pasižymi nepaprasta atmintimi ir gabumais kalboms. Teko sužinoti, kad Kissingeris, prieš lankydamasis kokiame orientališkame krašte, prieš tai ne vien susipažįsta su jo kalba, politinė padėtimis ar svarbiais asmenimis, bet vietinius stebina savo detaliu padėties pažinimu. Kudukiams teko dalyvauti specialioje poves-tuvinėje puotoje, kurią jaunavedžiams Kissingeriams

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas, asistuojant šv. Jono katedros mgrs. A. Quin, krikštija Kudukių dukrelę Aleksandrą Salomėją, kurios krikšto tėvai buvo Rita Matienė ir meras Ralph J. Perk.

V. Bacevičiaus nuotr.

iškėlė Rockefelleriai. Apžiūrėję John D. Rockefellerio pastatytus namus prieš maždaug 60 metų, jie buvo nustebinti milžiniška meno galerija namo rūsyje, kurioje kabo Picasso, Matisse ir kitų didžiųjų dailininkų originalai. Viceprezidento oficialios rezidencijos atidarymo iškilmų metu Happy Rockefeller Kudukiams parodė privatų miegamąjį, kuriame yra speciali menininko sukonstruota iš medžio ir metalo lova, kaštuojanči \$35,000. Lova žema, savotiško pavidalo, be pagalvių, visiškai suderinta su bendru pastato architekturiniu stiliumi. Raimundas ir Gražina Kudukai yra veiklūs įvairiose vietinio kultūrinio bei socialinio gyvenimo srityse. Gražina Kudukienė priklauso Cleveland Playhouse Moterų Komitetui, yra United Torch Egzekutyvinio komiteto narė, atstovauja lietuvių Etninėje Sąjungoje, Clevelando Amerikos nepri-

klausomybės minėjimo komitetui (Bicentennial Committee), ir taip pat dalyvauja Lakewood Šekspyro festivalio Taryboje.

Kudukių butas, šalia suvenyrų, nuotraukų ir paveikslų, turi eilę dokumentų, kurie, pakabinti Raimundo Kudukio darbo kabinete ir valgomajame, byloja apie jų plačius interesus. Čia matome, šalia Fenn Kolegijos ir Akrono universiteto diplomų, Dyke Kolegijos garbės diplomą Raimundui Kudukiui už pionieriškus darbus kolegijos mokslo srityje, būtent, už įvedimą specialaus viešųjų įmonių administravimo akredituoto kurso (Utilities Management). 1974 metais Aplinkos Apsaugojimo Tarnyba (Environmental Protection Agency) pagelbė Kudukį už jo darbą aplinkos švarinimo srityje, o 1969 metais Kudukiui buvo suteiktas iškilaus piliečio diplomai. 1972 metais Ameri-

(Nukelta į 16 psl.)

Inž. Raimundas Kudukis su TV žvaigžde Danny Thomas.

TORONTO PARAMOS METINIO SUSIRINKIMO PROGA

Toronto lietuvių kredito kooperatyvo Paramos nariai kovo 14 d. turėjo savo dvidešimtketvirtąjį metinį narių susirinkimą. Valdybos vardu pranešimus padarė pirmininkas V. Aušrotas ir išdininkas H. Stepaitis; kredito komiteto — Vikt. Petraitis ir priežiūros komiteto — Aug. Kuolas. Pradžioje buvo prisiminta iš kooperatininkų gretų atsiskyre ir nuėję į amžinąjį nariai. Jie pagerbti atsistojimu. Šiuo metu Paramos narių skaičius yra priartėjęs visiškai netoli 4000. Iš jų susirinkime dalyvavo 509.

1975 m. Paramos aktyvai sudarė \$11,718,319 sumą. Jo svarbiausios pozicijos, tai nekilnojamo turto ir asmeninės paskolos sudarančios \$9,798,921 ir investicijos (bondai, šėrai ir kt.) \$1,181,361. Balanso pasyvo svarbiausios sumos yra narių indėlių kapitalas. Per 1975 m. Paramos aktyvai padidėjo \$2,854,570. Tai gana daug.

Priėmus 1975 m. balansą ejo pelno paskirstymas. Gavo: Maironio vardo lituanistinė mokykla \$1,747.92, Kanados Lietuvių Fondas — \$200, Tautos Fondas — \$200, Romuva — \$200, Skautai — \$200, Ateitininkai — \$200, Sporto klubas "Vytiš" — \$200, Sporto klubas "Aušra" — \$200, Seseles — \$200, Vasario 16 gimnazija — \$500, Choras "Varpas" — \$200, Tautinių šokių grupė "Gintaras" — \$200, Stp. Kairio muzikinis vienetas — \$200, Stipendijai — \$500, lituanistiniai kursai — \$100, Nepriklausomos Lietuvos filmui —

\$625, Vaidybos Sambūris "Aitvaras" — \$100, S. Kudirkos Fondas "Tėvynės Prisiminimai" — \$200, L. N. Biblioteka — \$155.50, "Tėviškės žiburiai" — \$100, Baigusieji Maironio lituanistinę mokyklą abiturientai — \$210, Filatelistai — \$50, "Gintaras" išvyko reikalams — \$150 ir Jaunimo Kongresas — \$600. Viso \$7,738.42.

Priėmus 1976 m. samatą toliau ejo rinkimai. Į valdybą slaptu balsavimu išrinkta Vyt. Aušrotas ir St. Kuzmas; į kredito komitetą — V. Petraitis ir priežiūros komitetą — Aug. Kuolas.

Šiomet Paramos \$500 stipendija buvo paskirta studentei G. Poderytei iš Sudburio. Jai čekis įteiktas susirinkimo metu. Laikė balsų skaičiavimo buvo parodytas filmas iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo laikų.

Kaip matome, Parama yra išaugusi šiandien į stiprią ekonominę organizaciją. Šiuo metu jos turimas kraitis jau yra peršokęs 12 milijonų dolerių. Tai skaitlinė, kuri daug ką gali stebinti. Tų rezultatų galėjome pasiekti tik suprasdami kooperatinės idėjos galią, apsijungę ir bendrai dirbdami. Per tą laiką Paramos nariai yra turėję ne tik sau naudoti, bet kartu atlikę ir didelį lietuvišką darbą.

Iki šiol kreipė nemažai dėmesio į tarpusavio pagalbos, solidarumo ir narių lygybės principus, kurie kooperatinėje veikloje yra būtini, juos ir ateityje neturėtume savaip interpretuoti ir iškreipti. Tektų mažą nukrypimą nuo tų principų paminėti ir čia. Pirmininkas darydamas pranešimą paminėjo, kad Valdyba vertindama Paramos valdomųjų organų ir tarnautojų darbą, tuo reikalu padarė nutarimą įgalinantį jiems duoti nekilnojamo turto ir asmeninės paskolas mažesniu procentu. Pagalvokime, ar tokiu nutarimu nėra paneigiami pagrindiniai kooperacijos principai? Tokias paskolas lengviau gauti valdybos, kredito ir priežiūros komitetų nariai, nes jie daugumoje turi nekilnojamą turtą. Mažiau jomis tegalėtų pasinaudoti Paramos tarnautojai, o ypač jaunieji, kurie

Po paskutinės arijos iš operos Faustas Lietuvių Fondo vajeaus komiteto koncerte Detroito kovo 27 d. Iš kairės: muz. Alvydas Vasaitis, solistai Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis.

ANTANAS GRINIUS

Detroito lietuviai

DEŠIMTS OPERŲ IŠ KARTO

Detroitas tai ne Chicago. Pastatyti operą lietuviams čia neįmanoma. Mums trūksta visko: lėšų, solistų, muzikantų ir tų pačių žmonių. O visgi ir mums nusišypsuoja laimė ir dėka Chicago operos solistų Danos Stankaitytės, Stasio Baro, Jono Vaznelio ir akompaniatoriaus Alvydo Vasaičio, turėjome progos kovo 27 d. Kultūros Centre išgirsti ne vieną, bet iš karto 10 operų: ištraukas iš Fidelio, Traviata, Dana, Aida, Mognon, Don Giovanni, Faustas, Likimo Galia, Perlių žvejai ir Jūrą ir Kastytis. Žinoma, neturėjome toms operoms atitinkamų dekoracijų ir mūsų solistai toms

operoms priklausančių rūbų. Scenoje prie 2-ros uždangos kabėjo didelis LF ženklas ir prie 1-mos uždangos žemai šūkis: "Kas lietuviškai galvoja, tas Lietuvių Fondan stoja". Solistų dainuojamos operų arijas visus gerai nuteikė. O tų katučių, katučių! Po kiekvienos atliktos arijos žmonės plojo ir plojo. Ir dažnai norėjo, kad pakartotų. Bet mūsų solistai buvo kieti ir plojimai jų širdžių neminkštino. Dainavo tik tą, kas programoje įrašyta. Ir su 15 minučių pertrauka išdainavo net 13 operos arijų.

Reikia pasakyti, kad tokį puikų ir tokio aukšto lygio koncertą detroitiečiai matė ir girdėjo, tur būt, pirmą kartą. Publikos išsireiškimai apie jį geriausi.

Solistams baigus dainuoti Ramunė Prancišio (Stonytė) ir Aldona Petrauskaitė įnešė į sceną didelę gėlių puokštę, o jų krutines papuošė prisegdamos kiekvienam po gėlę.

LF Vajeaus Komiteto pirmininkas inž. Vytautas Kutkus padėkojo solistams už tokį puikų koncertą ir svečiams už gausų jų atsilankymą. Vakarienes metu pranešinėjo į LF įstojusius narius arba padidinusius įnašus. Vajeaus metu į LF įstojo 47 nariai ir surinkta 5,185 dol.

MENO PARODA

Kovo 27 d. Kultūros Centro mokyklos patalpose buvo atidaryta Juozo Jasiūno ir Viktoro Veselkos meno išdirbinių paroda. Paroda buvo eksponatais turtinga. Išdėstymas gražus ir tvarkingas. Juozo Jasiūno eksponatų išdėstyta ir tokių, kurie dalyvavo Michigano

valstijos parodoje ir yra gavę premijas. Juozas Jasiūnas yra ne tik gražių juostų, pagalvėlių ir kitų audinių meistras, bet jis gražiai margina margučius, o vasaros metu jo darželis mirgulioja įvairiais gėlių žiedais. Viktoras Veselka turėjo išstatęs medžio drožinių. Jų buvo gan daug ir visi gražūs. Jokios aukos nebuvo renkamos.

LB SUSIRINKIMAS

LB Detroito apylinkės metinis susirinkimas įvyko kovo 28 d. Kultūros Centre. Dalyvavo 97 asmenys. Atidarė pirm. Jaunius Gilvydis ir susirinkimui pravedė pakvietė inž. Jurgį Mikailą, o sekretoriauti Janiną Udrienę. Į mandatų komisiją pakviesti: Kazys Ražauskas, Nerimantas Udrys ir Edvardas Skiotys. Pereitų metų susirinkimo protokolą perskaitė Martynas Stonys. Pranešimus padarė: Apylinkės pirm. Jaunius Gilvydis, išd. Sigitas Viskanta ir revizijos komisijos aktą perskaitė Pranas Zaranka. Pranešimus išdiskutavus ir išsiaiškinus neaiškumus, buvo priimti ir pirm. J. Gilvydžiui pareikšta padėka. Apylinkės metų laikotarpyje turėjo: pajamų 9,924.65, išlaidų 9,164.23 ir dabar kasoje yra 760.42 dol.

III jaunimo kongreso vajeaus komiteto pranešimus padarė išd. Alfonsas Juška ir pirm. Vacys Urbonas. Kongresui surinkta 3,152.00 dol., t. y. 68.1% jam skirtos kvotos ir visi perduoti.

Rengiamos programos televizijoje reikalus, neatvykus jos vadovei E. Grigaitienei, referavo dr. Algis Barauskas. Norima susukti filmą iš Detroito lietuvių gyvenimo ir jį parodyti kuriame nors televizijos kanale. Filme turėtų būti paliestas vienas iš šių trijų sričių įvykis: menas, jaunimas, mokyklos ir bažnyčios. Į apylinkės valdybą iš-

(Nukelta į 17 psl.)

Clevelande

(Atkelta iš 15 psl.)

kos Lietuvių Respublikonų Lyga Illinois Valstybėje pagerbė R. Kudukį kaip iškilų tų metų asmenį.

Jauna, veikli ir įtakinga Kudukių šeima gali būti gyvu pavyzdžiu mūsų jauniesniajai kartai. Mes visi galime šitame krašte ne vien siekti asmenišką pasisekimą savo pasirinktoje profesijoje, bet galime tuo pačiu tarnauti Lietuvos reikalui, propaguoti mūsų meną, kultūrą, nenustojant savo tautinės tapatybės. Tik tas, kuris vertina savo kilmę ir gerbia savo protėvių kultūrą, vertas pagarbos tiek savųjų, tiek kitataučių tarpe.

Asmuo, gyvenęs tarp dviejų kultūrų ir sugebąs iš abiejų pasisavinti tai, kas yra vertingiausia, tampa naudingas tiek savo pasirinktosios tėvynės, tiek savo tautinės visuomenės nariu, su platesne pasaulėžiūra ir kilnesne širdimi.

HEAD PATTERN MAKER JUNIOR SPORTSWEAR

Division of BOBBIE BROOKS INCORPORATED is looking for a head pattern maker with product engineering experience in Junior Sportswear. Some experience in Denim and Jean type construction is also necessary for this position. Ability to make accurate stock patterns for all types of junior sportswear—such as pants, jackets, shirts and jumpers is required to join the progressive staff at our CORPORATE HEADQUARTERS. We offer a competitive salary and an excellent benefit package. Send resume in confidence to:

WM. P. WHEELER DIRECTORS OF PERSONNEL

BOBBIE BROOKS INC.

3830 Kelley Ave. Cleveland, Ohio 44114

An Equal Opportunity Employer M/F

(14-16)

PASISEKUSI KAZIUKO MUGĖ

Reportažas Prano Karaliaus ir Vlodo Bacevičiaus

Kovo 20 buvo viena iš tų didžiųjų Clevelando skautijos dienų, kada visi vienetai parodė, ką dailaus ir naudingo sukūrė eilės savaitės ir mėnesių bėgyje. Erdvi Dievo Motinos N. P. parapijos salė, išdabinta puikiomis arch. Edv. Kersnausko sukurtomis puošmenomis su eilėmis dailių paviljonų, pilnų įvairiausių dailės dirbinių, rankdarbių, medžio drožinių, koplytelių, knygų, paveikslų, lėlių, pavirto turgaus aikštė, primenantia tikrąją Kaziuko mugę Vilniuje.

Salė pilna uniformuotų skautų ir vadovų. Atvykusi gausi delegacija iš Detroito, grupė skautų iš Erie. Nemaža svečių iš kaimyninių miestų, daugybė amerikiečių svečių. Puikūs, šiltas pavasario pavakarys ir giedri saulėta nuotaika visų akyse. Neringos tunto adjutantė ps. Eglė Giedraitytė praveda pradinės iškilmes. Į salę įžygiuoja vienetų vadovai, įnešamos vėliavos. Neringos tuntininkė s. A. Muliolienė, perskaičiusi ir jos mintis išreiškusį v. s. O. Saulaitienės laišką, dėkoja gausiai publikai už atsilankymą ir numatomas jos išlaidas mugėje... Himnu ir trumpu eilėraščiu (dekl. R. Motiejūnaitė) baigiama iškilmingoji dalis. Po to kun. ps. G. Kijauskas SJ, lydimas visų tuntų tuntininkų, trumpu žodžiu pasidžiaugęs skautiškuoju jaunimu ir jo darbštumu ir palinkėjęs jiems Dievo palaimos, atidarė mugę.

Didžiulė mugės lankytojų minia gėrėjosi skautų darbštumu ir išradingumu. Daugybė išdirbinių jau pirmąją mugės valandą išpar-

duoti. Galėjai stebėti džiaugsmingus mergyčių ir berniukų veidus, kada lankytojai pirkto jų gaminius, o prekystalių kasininkai skaičiavo augančias pajamas dešimtimis ir net šimtais. Nesigailint pinigų nei brangiems, bet meistriškai atliktiems židiniams, jūrų skautų vyčių darbams: paveikslėliams iš šiaudinukų, keraminėms vazoms, dailioms koplytėlėms (arch. Edv. Kersnausko projektai), medžio plaketams (H. Tatarūno proj.) ypatingai gražioms lėlėms ir jų grupėms ir t.t. Dar atsirado ir lietuviškų knygų bei plokštelių pirkėjų, kuriems mielai patarnavo v. s. Vl. Bacevičius. Jis taip pat pasirūpino, kad mugės metu nuolat skambėtų lietuviškai skautiškos dainos ir maršų muzika.

Viename salės kampe nuolat vyko spalvingų skaidrių demonstravimas iš praeitosios vasaros jūrų skautų dienų. Kitame savo "ateities spėjimus" už 50 ct. darė burtininkė. Dar kitoje vietoje veikė "laimės šulinys", į kurį krito iš tėvelio išprašyti pinigėliai. Ilgos tradicinių riestainių virtinės pamažu dingio nuo

Atidarant Kaziuko mugę, kleb. kun. G. Kijauskas, S. J., tarė žodį. Šalia stovi Neringos tunto t. s. A. Muliolienė, viešnia iš Detroito ps. I. Senticaitė ir Skautininkių d-vės pirm. v. s. S. Gedgaudienė.

prekystalių.

Pagalčiau kiek nuvargę lankytojai rado kelią į kafeteriją, nes žino, kad ten, kaip jau įprasta Kaziuko mugėse, ras gero maisto, skanumynų ir galės jaukiai pasišmonėti su kaimynais, giminėmis ir svečiais. Jungtinės visų trijų tuntų tėvų komiteto, skautininkių ir židiničių darbo rankos ir širdys gebėjo pasotinti daug šimtų svečių. Jauni skautukai drausmingai atliko savo pareigas, tvarkydami stalus ir rinkdami su-

Detroito viešnios mugėje su s. L. Rugieniene.

Skautininkės mugės atidaryme: I. Jonaitienė, M. Barniškaitė, A. Mockuvienė, A. Šenbergienė, M. Švarcienė, M. Puškorienė ir kt.

Vilkiukai su vadovais E. Janavičiūte ir L. Johansonu.

Vytautėnai Kaziuko mugės atidaryme.

DETROITO LIETUVIAI

(Atkelta iš 16 psl.)

rinkti šie asmenys: dr. Algis Barauskas, El. Grigaitienė, Dana Mičiūnienė, Alfonsas Juška, Jonas Gaižutis ir Janina Udrienė nariais ir Angelė Šukienė kandidatė.

Į Mhichigano apygardos suvažiavimą reikalingiems išrinkti 25 atstovams buvo pastatyti 36 kandidatai. Ir šių metų susirinkimas nebuvo sklandus kaip ir pernykštis. Žmonės pradėjo vienas kitą pulti ir suvedinėti sąskaitas. Dėka inž. Jurgio Mikailo išsisiubuoti per daug nebuvo leidžiama ir užbaigtas 3:25 val.

• Dariaus ir Girėno klubo susirinkimas įvyks balandžio 11 d. 12:15 val. Lietuvių Namuose. Klubo įvyksiuose susirinkime kovo 28 d. visa valdyba atsistatydino ir naujos nebuvo galima išrinkti, nes niekas nesutiko būti renkamas.

Skautininkai: G. Kijauskas, V. Šenbergas, V. Staškus, J. Pažemis, V. Petukauskas, A. Muliolis, D. Kižys ir E. Jakulis.

vartotus indus bei maisto liekanas.

Skautininkių draugovės pagamintomis spalvingomis aguonomis (pelnas skirtas "Skautų Aidiui") pasipuoškė kai kurie svečiai. Daugybė atžymėti mažomis iš medžiagos pagamintomis gėlėmis — ženklas, kad jie jau įsigijo loterijos bilietus su viltimi laimėti p.p. Aleknų padovanotą raguotį ar kitokius padovanotus loterijai dalykus. Loterijos bilietus energingai platino skautininkės.

Vakare, prekybai besibai-giant, pradėta mugės vakaro programa, kurią sumaniai pravedė ps. Eglė Giedraitytė ir j. ps. Alv. Narbutaitis (su gitara) Nerinetės gyvai suvaidino Rūtos Giedraitytės sukurta ir režisuota scenos vaizdelį. Žinoma, šiame "moterų laisvinimo" laikmetyje jų am-

bicija, matyt, neleido vyriškoms rolėms pasikviesti brolius. Todėl ir Gediminas ir Lizdeika kalbėjo švelniais mergaitiškais balseliais...

Pertraukos metu ir žiūrovai dainomis įsijungė į programos vyksmą. Gaila, kad dėl laiko stokos negalėjome pasigerėti jungtinio visu skautų ir skaučių choro dainomis. O, rodos, joms buvo pasiruošta. Pabaigai viešnios iš Detroito atliko "radijo valandėlės" imitacija. Tuo ir baigėsi visi įvykiai.

Svečiai, apsikrovę dovanomis, skirstėsi į namus, rengėjai tvarkė sales ir vidaus įrengimus, tuntu išdėdinti skaičiavo dolerius, kuriais papildys savo išteklius ateinančių dienų darbams, sumanymams ir žygiams. Visi nuvargę, bet patenkinti atlikę dar "vieną gerą darbėlį". (pk)

FILATELIJOS KAMPELIS

Nr.3

ANTANAS BERNOTAS

EGIPTAS išleido 55 milijonų pašto ženklą su Philae šventyklos vaizdu.

Philae yra nedidelė uolienė sala Nilo upėje žemiau Asvano užtvankos. Faronų laikais saloje buvo pristatyta visa eilė šventyklų ir rūmų, pasižymių ypatingu grožiu. Čia yra didžioji deivės Izidės šventykla, statyta Ptolomėjaus Philadelphus ir Euergetes I. Rytinėje salos pusėje yra deivės Hathor šventykla, statyta Ptolomėjaus Philometor ir Euergetes II (pašto ženkle kaip tik ir parodyta tos šventyklos sienos dalis su išskaptuota deive Hathor). Tačiau, pastačius Asvano užtvanką 1903 m., Nilo vanduo vasaros metu užlieja visą salą ir labai griauja tas architektūrinės senienas. Kilo sumanymas tas šventyklas nugriauti ir perkelti į aukštesnę vietą, kaip tai prieš kelis metus buvo padaryta su Abu Simbel šventykla. Lėšų telkimą norima pavesti UNESCO (Jungtinių Tautų kultūrinis reikalams padalinys).

JUGOSLAVIJA išleido pašto ženklų seriją su gražesniais krašto ir miestų vaizdais. Čia dedame 80 parų pašto ženklą su Sarajevo miesto vaizdu.

Sarajevo miestas yra Bosnijos-Hercegovinos provincijos sostinė ir guli kalnuotoje apylinkėje prie Miljackos upės. Miestą 1262 m. įkūrė vengrų generolas Cotroman ir pavadino jį Bosnovar. Kai otomanų Turkija plėtė savo imperiją į visą Balkanų pusiasalį, tai 1465 m. ji užėmė ir Bosnovarą,

pavadindama jį dabartiniu vardu Sarajevo (saraj turkiškai reiškia rūmai). Turkų valdymo metu Sarajevas tapo svarbiu administraciniu ir žemės ūkio pramonės centru. Sarajevas yra grynai orientališkas miestas, su daugybe mečečių ir rūmų. 1878 m. miestas atiteko Austro-Vengrijai, o po I Pasaulinio karo Jugoslavijai (tada Serbijos-Kroatijos ir Slovenijos karalijai). Mieste yra universitetas, muziejai, konservatorija, katalikų ir pravoslavų vyskupijos ir musulmonų vyr. dvasininkas. Labai išplėsta prekyba ir pramonė. Mieste gyvena apie 136,000 gyventojų, daugiausia serbų ir kroatų. Sarajevas daugiausia pagarsėjo 1914 m., kai birželio 28 d. ten buvo nužudytas Austro-Vengrijos sosto įpėdinis Pranciškus Ferdinandas su žmona, kas davė pradžią I Pas. karui.

ITALIJA išleido 100 lirų pašto ženklą kompozitoriui Palestrinai pagerbti.

Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525-1594) gimė Palestrinos mieste, nuo ko jo ir tokia pavardė. Palestrina yra pats žymiausias katalikų bažnytinės muzikos kūrėjas ir reformatorius. Apie jo jaunystę mažai kas nežino, bet žinoma, kad nuo 1537 m. jis buvo S. Maira Maggiore Romoje bažnytinio choro narys. Kartu mokinosi muzikos pas to laiko muzikus, buvo vargonininkas ir chorvedys gimtiniame Palestrinos mieste. Vėliau popiežius Julius III jį pasikvietė į Romą ir paskyrė garsiosios Capella Sixtina nariu. Popiežius Marcellus II tą paskyrimą patvirtino. Atsidėkodamas Palestrina parašė garsiąją 'Missa Papae Marcelli'. Vėliau buvo kapelmelsteriu ir chorvedžiu šv. Petro bazilikoje. Palestrina iš viso yra sukūręs per 100 mišių, įvairių himnų,

litanijų, ofertorių ir kitokių kūrinių kelis šimtus. Jo muzikos kūriniai išleisti 34 tomiais.

V. VOKIETIJA išleido 50 pfenigų pašto ženklą politikui ir visuomenės veikėjui Erzbergeriui pagerbti.

Matthias Erzberger (1875 — 1921) gimė Bittenhause, Wuerttemberge. Studijavo šveicarijos Friburge, vėliau redaktorius Stuttgarte. 1903 m. buvo išrinktas Reichstagą ir vadovavo katalikų centro frakcijai. Labai daug priešinosi kaizerinei politikai viduje ir kolonijose. Palaikė ryšius su užsienių katalikų veikėjais. Dar I Pas. karo metu, bevažinėdamas po šveicariją, susipažino ir susidraugavo su lietuvių veikėjais, ir visais galimais būdais stengėsi paveikti Vokietijos karinę okupacinę valdžią Lietuvoje, kad ji lietuviams būtų švelnesnė ir kad patiems lietuviams būtų leista išsirinkti tarybą. 1917 m., kai iškilo sumanymas, ar nereikia Lietuvai padaryti karaliją, Erzbergeris pats pasiūlė Lietuvai karaliumi katalikų kunigaikštį Wilhelmą Urachą. Dalyvavo sudarant I Pas. karo paliaubas, o vėliau Versalio taikos sutartį. Vėliau buvo valstybės sekretorium ir finansų ministru. 1921 m. rugpjūčio 26 d. Schwarzwalde dviejų susimokėlių buv. karininkų buvo nušautas, kaip per daug nuolaidžiavęs Versalio sutartį vykdamas.

OMAHA

MEDŽIOTOJAI AUKOJA

Omahos medžiotojų klubas jau keliolika metų gražiai reiškėsi visuomeniniame kolonijos gyvenime. Ypatingais darbais nėra progos jiems pasižymėti, nes ne vienas iš narių priklauso dviem ar trimis organizacijoms. Tačiau, medžiotojai pasižymi aukomis ir vasaros metu, gerai suruoštomis gegužinėmis. Visuomenė jose gausiai lankosi, kadangi, berods, nėra tos organizacijos ar sambūrio, kuriems medžiotojai, reikalui esant, daugiau ar mažiau, neaukotų. Neatsisako jie remti ir centrinių institucijų, taip pat, šokių švenčių ir jaunimo kongresų. Neliko pasyvūs ir Tautos Fondai. Per keletą metų, dalimis, inėšė Fondan 1000 dol. Medžiotojai, kas metai, suruošia savo šeimų su svečiais vakariene-pobūvį. Turėjo ją ir šiemet. Prieš užgavėnas, lietuviškos kepyklos svetainėje, prie

Pas amerikiečius

Euclid Senior High School kovo 26 surengė trečiąjį savo mokyklos meno festivalį.

Jame šiais metais, be daugiau kaip 30 įvairių Clevelando menininkų bei rankų darbų specialistų, literatūros mokytojos Lillian Drescher iniciatyva, dalyvavo ir du lietuviai — rašytojas V. Kavaliūnas ir Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro solistė Mirga Bankaitytė.

Prancūzų kalbos mokytoja Margaret Schultz supažindino auditoriją su mūsų atstovais ir paprašė rašytoją V. Kavaliūną tarti keletą sakinių. Savo žodyje V. Kavaliūnas palietė pačius pagrindinius Lietuvos istorijos momentus, lietuvių kalbos senumą ir ypač negirdėtai sunkią mūsų tautos dalį Sovietų Rusijos, save vadinančios "taiką mylinčia tauta", vergijoje.

Savo žodį V. Kavaliūnas baigė, pabrėždamas, kad mūsų dienų žmogus ne trokšta tik duonos. Jis trokšta ir ilgisi ir žmoniškumo. O ypač žmoniškumo ir laisvės ir ilgisi milijonai, pavergti antikrikščioniško sovietinio komunizmo. "Ryt dienos pasaulis", kreipėsi jis į mokinius, "yra jūsų pasaulis. Jis bus tiek šviesus ir didis, kiek jūs būsite dvasiniai dideli".

Pademonstravus keliasdešimt Lietuvos architektūrinių paminklų, gamtos vaizdų ir kt. skaidrių, dviliktos klasės mokinė Lydia Blazum perskaitė V. Kavaliūno novelę "Audra", (į anglų kalbą išversta, kaip ir pernai tenai pat skaitytą "Lilitą", autoriaus dukros Aldonos).

Pagaliau simpatinga ir gražios laikysenos Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro solistė Mirga Bankaitytė. Trumpai apibūdina kankles, šį, Euclid News-Journal žodžiais, seniausią pasaulio styginį muzikos instrumentą, ir skambina. Tyčia auditorijos erdve nuskauba Jono Švedo "Alyvos žydi", o paskui, aidėdama tolimu ir kartais vos girdimu gegutės kukavimu, — Alfonso Mikulskio poema "Girios idilija".

Nuoširdus plojimas. Mokytoja Schultz paprašo — gal Mirga dar ką nors paskambintų? Ir auditorija vėl suskamba ir nuaidi "Alyvos žydi".

Pačioje pabaigoje — keletas klausimų apie kankles ir jų muziką. O programai

Mirga Bankaitytė.

pasibaigus, mūsų atstovus sutikusios ir juos globojusios mokytojos Lillian Drescher ir Margaret Schultz nuoširdžiai džiaugiasi ir mūsų žodžiu, ir mūsų muzika, gėrėsi bei grožėsi Mirgos tautiniais drabužiais ir išleidžia su viltimi susitikti kitais metais, je mokykla gaus festivaliui rengti lėšų.

(m)

• Pensininkams duodama patraukli automobilių draudimo nuolaida. Prieš atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, telef. 289-2128.

BOSTON

BALTŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Balandžio 11 d., 3 val. p. p. (sekmadienį), International Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave. įvyks metinis pabaltiečių susirinkimas.

Programoje dalyvauja lietuvių, latvių ir estų atstovai, kurie padarys trumpus pranešimus apie dabartinę padėtį Pabaltijos valstybėse, žvelgiant iš religinio, kultūrinio ir politinio taško.

Lietuviams atstovauja prof. dr. Stasys Goštautas, kuris dabartinę padėtį Lietuvoje pažįsta iš arčiau, nes neseniai pats lankėsi Lietuvoje.

Kviečiama lietuvių visuomenė gausiai dalyvauti, pasikviečiant ir svetimtaučius draugus, nes pranešimai, klausimai ir diskusijos vyks anglų kalboje.

COLORADO

40 acres \$9,750.00! Beautiful COLORADO high mountain valley. Best hunting & fishing area. \$95 down, \$95 monthly 6% interest. Owner 806-376-8690.

MODERN OFFICE SPACE

250 sq. ft. to 5,500 sq. ft., with parking included. Shaker Square area. Good public transportation. Reasonable rent. Call:

Office Leasing Dept.

861-7200

OSTENDORF-MORRIS CO.

East Ohio Bld.
Cleveland, Ohio 44114

WANTED EXPERIENCE
SIGN PAINTERS
PATTERN PERSON
AND
ERECTION MEN

STEADY WORK FOR QUALIFIED SOBER MEN.
TOP SALARY AND BENEFITS. CALL: WRITE OR APPLY
MOORE SIGN CORP.

P. O. BOX 748
CHESTER, VA. 23831
804-748-5836

(14-20)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **LKVS "Ramovė"** Clevelando skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks balandžio 11 d. 3 val. p. p. Lietuvių Namų apatinėje salėje. Darbotvarkėje: Valdybos metinės veiklos pranešimai, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai.

Valdyba kviečia visus skyriaus narius susirinkime dalyvauti.

VAIZDAI IŠ HAVAJŲ

Balandžio 10 d., šeštadienį, 7 v. v. Lietuvių Namuose Ed. Stepas parodys spalvotas skaidres iš Havajų kelionės.

Lietuvių Namų direkcija kviečia visus į šį subatvakarį, susipažįstant su tuo nepaprastai gražiu tropiko kraštu.

• **Kun. G. Kijauskas, S. J.**, balandžio 13 d. 7 val. 30 min. Dievo Motinos N. P. parapijos mažojo salėje skaitys paskaitą tema "Kristaus, žmogaus ir mūsų tautos prisikėlimas". Paskaitą ruošia LB Clevelando Apylinkės kultūrinių vakaronių komisija.

• **Dirvos atstatymo tautos komitetas** ir **Dirva JAV** 200 metų sukakties ir Dirvos 60 metų proga leidžia knygą anglų kalba Clevelando ir Ohio lietuviai, kurioje bus atspausdintos visos informacijos apie čia veikiančias lietuvių organizacijas.

• **LB Clevelando apylinkės balsavimai** į LB tarybą vyks šv. Jurgio parapijos salėje: balandžio 24 d. nuo 9 iki 1 v. ir balandžio 25 d. nuo 9 iki 2 v. Naujosios parapijos salėje: balandžio 24 d. nuo 9 iki 3 v. ir balandžio 25 d. nuo 9 iki 4 v.

PIANO PAMOKOS

Danielius Gendrikas, baigęs Ohio Valstybinio Universiteto Muzikos fakultetą, duoda privačias piano, akordeono, vargonų ir kitų orkestro instrumentų pamokas. Dėl informacijų prašome skambinti 531-9478.

AUKOS DIRVOS ATSTATYMO FONDUI

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

Omahos Medžiotojų Klubas25.00
J. Samas, Cleveland25.00
J. Nurka, Hartford, Conn. 25.00
M. Mažonytė-Happ, Milwaukee, Wisc.50.00
V. ir M. Slavinskai, Monticello25.00
E. L. Jarašūnai, Santa Monica25.00
K. G. Siliūnai, Flushing, N. Y.25.00
S. Lukas, Cleveland 2.00
E. E. Arbai, Santa Monica 20.00
D. Senikienė, Montecello 25.00
S. Pacevičius, Toronto ..25.00
M. Knystautienė, Daubury, Conn.20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• **LB Ohio apygardos valdyba** balandžio 11 d. 12 val. organizuoja Nauj. parapijos salėje diskusiją susitikimą su kandidatuojančiais į JAV LB tarybą. Visi kviečiami atsilankyti.

• **Justino Diaz** gegužės 1 d. dainuos Metropolitan operos spektaklyje Clevelande "Figaro vestuvės". Jau 50 metų kai Metropolitan opera iš New Yorko lankosi Clevelande. Spektakliai vyks nuo balandžio 26 d. iki gegužės 1 d. Cleveland Public Auditorium.

• **Parduodamas** šaldytuvas. Skambinti 531-7059.

(15-16)

• **Draudimas** jums ir jūsų šeimai — namų, automobilių, apartamentų, įstaigų, prekybos, gyvybės ir sveikatos. Pilnam draudimo patarnavimui kreipkitės pas Kęstutį Gaidžiūną, tel. 289-2128.

Dail. Giedrės Žumbakienės emalio ir grafikos meno paroda su dideliu pasisekimu praėjo kovo 27-28 dienomis, Clevelande, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Paroda puošė virš 60 darbų. Emalio paveiksluose mirgėjo žavios spalvos bei įdomios kombinacijos. Parodą aplankė apie 500 šimtai clevelandiečių. Parodos atidarymą pravedė Ingrida Bublienė, Violeta Žilionytė-Leger pristatė dailininkę susirinkusiems bei pasidalino mintimis apie meną. Paroda surengė Korp! Giedra. Nuotraukoje viršuje dail. G. Žumbakienė (antra iš dešinės) su rengėjom. Apačioje dalis publikos.

V. Bacevičiaus nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **BALANDŽIO 11 D.** Juozapavičiaus šaulių kuopos susirinkimas-paskaita.

• **BALANDŽIO 25 D.** Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji šv. Komunija.

• **GEGUŽĖS 1-2, šeštadienį.** Ateities klubo rengiamas koncertas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Sekmadienį 12 val. p. p. ateitinių šventė su paskaita ir programa.

• **GEGUŽĖS 8 D.** Grandinėlių šokių, muzikos balius Slovėnų auditorijoje.

• **GEGUŽĖS 9 D.** šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos rengiamas Motinos Dienos minėjimas.

• **GEGUŽĖS 16 D.** Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia paskaitą: "Per greitas gyventojų prieauglis ir maisto problema".

• **GEGUŽĖS 16 D.** SLA 14 kuopos 75 m. minėjimas.

• **GEGUŽĖS 23 D.** šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• **GEGUŽĖS 23 D.** tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos salėje Vysk. Valančiaus lit. mokyklos iškilmingas mokslo metų užbaigimas ir atestatų įteikimas.

• **GEGUŽĖS 29-30 D.** V. Vaitiekūno paveikslų paroda Lietuvių Namuose. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• **BIRŽELIO 20 D.** Pensininkų klubo gegužinė.

BIRŽELIO 27 D. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia gegužinę.

• **Perkant ar parduodant namus,** prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

BILIAI JAU PARDUODAMI

METROPOLITAN OPERA

APRIL 26 THRU MAY 1, 1976 IN CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM

APRIL 26, Eve: NORMA

APRIL 27, Eve: AIDA

APRIL 28, Eve: DIE MEISTERSINGER

VON HURNBERG

APRIL 29, Eve: LA GIOCONDA

APRIL 30, Eve: CARMEN

MAY 1, Met: IL TRITICO

IL TABARRO

GUOR ANGELICA

GIANNI SCHICHI

MAY 1, Eve: LE NOZZE DI FIGARO

PRICES: \$3, \$6, \$7, \$8, \$10, \$11, \$13, \$14, \$16, \$25.

Tickets available for All Operas — Not All Prices for Some Operas.

BOX OFFICE: CLEVELAND CONVENTION CENTER, 1220 EAST 6th Street, Cleveland, Ohio 44114

Open 10:00 A.M. - 5:30 P.M.

Knabe Piano Used Exclusively

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Pranešame, kad š. m. balandžio mėn.

10 d., šeštadienį, 9 val. ryto, šv. Jurgio bažnyčioje, bus laikomos metinės šv. Mišios už

STEFANIJĄ ČIURLIONYTĘ-DOUVAN.

K. Martus

DIRVA

Vilties Draugijos šimtininkui

GEN. MIKUI RĖKLAIČIUI

mirus, jo šeimai, broliui plk. ANTA-
NUI ir artimiesiems reiškiamo nuošir-
džią užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

Mūsų mielam bičiuliui

GEN. MIKUI RĖKLAIČIUI

mirus, jo šeimai Lietuvoje, broliui AN-
TANUI su šeima ir visiems artimie-
siems reiškiamo nuoširdžią gilią užuo-
jautą ir kartu liūdime

Dr. Juozas ir Eugenija
B a r t k a i
Eugenijus ir Danguolė
B a r t k a i
Ona Pulkauninkienė

Ir vėl naujas kapas svetingoje
Amerikos žemėje priglaudė širdį, kuri
taip mylėjo ir ilgėjosi Lietuvos.

A. A.

DR. VACLOVUI PAPROCKUI

mirus, giliai ir nuoširdžiai užjaučiame
žmoną Dr. BIRUTĘ PAPROCKIENĘ,
duką KRISTINĄ su šeima, sūnų VY-
TAUTĄ, brolių PETRĄ ir kitus arti-
muosius

Bronius ir Bronė
O n i ū n a i

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos I-jo skyriaus New Yorke naujoji valdyba. Sėdi iš kairės: sekr. Apolinaras Vebeliūnas, išd. Jadvyga Gasiliūnienė, pirm. Juozas Maurukas. Stovi: vicepirmininkai Edvardas Leleiva ir Juozas Vilpišauskas. Skyrius įsisteigė 1949 m. liepos 29 d. L. Tamošaičio nuotr.

• Pianisto A. Kuprevičiaus piano rečitalis Chicagoje Jaunimo Centre įvyksta ne balandžio 4 d. (kaip pranešė mūsų korespondentas), bet šį šeštadienį, balandžio 10 d. 5 val. p. p. Dėl klaidos atsiprašome.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

S. Bakūnas, Cleveland .. 5.00
P. Kaspariūnas,
Rahway, N. J. 7.00
J. Butkus, Woodhaven .. 2.00
J. Žostautas,
Richton Park, Ill. 27.00
T. Czaplicki, Willowick, O. 5.00
K. Tautkus, Melrose Park 2.00
G. Kazlauskas,
Los Angeles 17.00
P. Adomaitis, Chicago .. 2.00
G. Sakas, Baltimore 15.00
H. Y. Petkus, Los Angeles 7.00
A. Martel, Reno, Nevada 2.00
B. Turkevičius, E. Chicago 7.00
A. Stapulionis,
Dorchester 7.00
V. Kazemekaitis,
Racine, Wisc. 2.00
V. Janulevičius, Cleveland 2.00
A. Česnavičius,
Richmond Hill, N. Y. ... 2.00
S. Mikalčius, Chicago 6.00
J. Mačiulis, Lakewood, O. 7.00
M. Rumbaitis, Lakewood 4.00
K. Andruškevičius,
Chomedey, Q. 2.00
A. Barčas, Elmhurst, Ill. 5.00
J. Puikūnas,
Fallbrook, Ca. 3.00
K. Krulikas,
Richmond Hill, N. Y. ... 7.00
A. Sajauskas, Baltimore 5.00
T. Janukėnas, Dorchester 5.00
V. Meilė, Chicago 2.00
V. Ūsas, Birmingham, Mi. 10.00
E. Milkus, Detroit 7.00
G. Maldėnienė, Chicago .. 2.00
J. Šulaitis, LaGrange Park 7.00
A. Krinickas, Maspeth .. 2.00
A. O. Mikiulskiai, Cleve. 10.00
M. Šelmus, Etobicoke, Ont. 2.00
J. Kalnietis,
Catonsville, Md. 2.00
V. Venckus, Venezuela .. 2.00
A. Daugirdas, Willowick 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

A. A.

DR. VACLOVUI PAPROCKUI

staiga mirus, žmoną Dr. BIRUTĘ, dukrą KRISTINĄ NOVICKIENĘ su šeima, sūnų VYTAUTĄ, seseris ALEKSANDRĄ MATEKŪNIENĘ, KONSTANCIJĄ ŠIMAITIENĘ ir brolių PETRĄ bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Janina ir Juozas
M a u r u k a i

Geram žmogui

A. A.

KAZIUI VILKUI

mirus, jo žmonai FRIDAI VILKIENEI
ir jų vaikams bei anūkams gilią užuojautą reiškia

Danutė Venclauskaitė

A + A

ANELEI MULIOLIENEI

mirus, jos vyrui IGNUI, dukrai DANUTEI, sūnums VYTAUTUI ir ALGIUI MULIOLIAMS ir jų šeimos reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Regina ir Vytautas
P e t r a u s k a i